

DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE ANTWERPEN VAN 6 MAART 2015

in zake van HET OPENBAAR MINISTERIE:

en waarbij zich als burgerlijke partij hebben aangesloten:

1. A. Warda, wonende te 9190 Stekene, (...)

verschijnende in persoon,

bij akte verleden door onderzoeksrechter K. T. te Antwerpen, op 25 november 2009, het onderzoek niet geopend zijnde ingevolge deze aanstelling als burgerlijke partij;

- ter zitting bijgestaan door meester W. D., advocaat bij de balie te Antwerpen -
- tegen eerste en derde beklaagde –

2. A. Ekram, wonende te Mortsel, (...),

verschijnend in persoon,

bij akte verleden door onderzoeksrechter K. T. te Antwerpen, op 22 oktober 2009, het onderzoek niet geopend zijnde ingevolge deze aanstelling als burgerlijke partij;

- ter zitting bijgestaan door meester J. V., advocaat bij de balie te Dendermonde, kantoorhoudende te 9340 Lede, (...)
- tegen eerste, tweede en derde beklaagde

3. VZW C., verkeerdelijk gedagvaard als VZW C.,
KBO (..) Met maatschappelijke zetel te Gent, (...),

voor en namens wie verschijnt mr. E. C. loco Mr. K. L. kantoorhoudende te Antwerpen (...) woonstkiezend ten kantore van voormeld advocaat,

bij akte verleden door onderzoeksrechter K. T. te Antwerpen, op 9 november 2010, het onderzoek niet geopend zijnde ingevolge deze aanstelling als burgerlijke partij;

- ter zitting vertegenwoordigd door meester K. L., advocaat bij de balie te Antwerpen -
- tegen eerste, tweede en derde beklaagde -

4. HET CENTRUM VOOR GELIJKHEID VAN KANSEN EN RACISMEBESTRIJDING, thans Het INTERFEDERAAL CENTRUM VOOR GELIJKE KANSEN EN BESTRIJDING VAN DISCRIMINATIE EN RACISME, met maatschappelijke zetel te Brussel, Koningsstraat 138,

voor en namens wie verschijnt mr. M. V. loco Mr. Dirk D. W. kantoorhoudende te 1050 Elsene, (...) woonstkiezend ten kantore van voormeld advocaat,

bij akte verleden door onderzoeksrechter K. T. te Antwerpen, op 16 maart 2010, het onderzoek niet geopend zijnde ingevolge deze aanstelling als burgerlijke partij;

- ter zitting vertegenwoordigd door meester J. V. en meester J. V. loco meester D. D., advocaten bij de balie te Leuven, kantoorhoudende te 3000 Leuven, (...)
- tegen eerste, tweede en derde beklaagde -

5. A. Hamid wonende te 2060 Antwerpen, (...),

voor en namens wie verschijnt mr. M. B. loco J. P., kantoorhoudende te Antwerpen, (...),

bij akte verleden door onderzoeksrechter K. T. te Antwerpen, op 6 november 2013, het onderzoek niet geopend zijnde ingevolge deze aanstelling als burgerlijke partij

- ter zitting respectievelijk vertegenwoordigd en bijgestaan door meester M. B., advocaat loco meester J. P. en meester J. P., advocaat bij de balie te Antwerpen -
- tegen eerste beklaagde -

6. E. A. Aicha, verkeerdelijk gedagvaard als A. wonende te 2060 Antwerpen, (...),

voor en namens wie verschijnt mr. M. B. loco J. P., kantoorhoudende te Antwerpen, (...),

bij akte verleden door onderzoeksrechter K. T. te Antwerpen, op 6 november 2013, het onderzoek niet geopend zijnde ingevolge deze aanstelling als burgerlijke partij

- ter zitting respectievelijk vertegenwoordigd en bijgestaan door meester M. B., advocaat loco meester J. P. en meester J. P. advocaat bij de balie te Antwerpen
-
- tegen eerste beklaagde -

TEGEN:

1. G. Othmane
Zonder gekend beroep
Geboren te Casablanca (Marokko), op (...)
Wonende te 2140 Antwerpen, (...)
Marokkaan
VRIJ MITS BORG

2. A. Hamid
Geboren te Ceurfa (Algerije), in (...)
Zonder gekend beroep
wonende (...), 2060 Antwerpen
Fransman

3. E. A. Aicha
Geboren te Agadir (Marokko), (...)
Zonder gekend beroep
wonende (...), 2060 Antwerpen Belgische

BETICHT VAN:

Hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder zijn bijstand niet had kunnen worden gepleegd;

De eerste, tweede en derde.

Te Antwerpen, in de nacht van 9 oktober 2009 op 10 oktober 2009,

Met voorbedachten rade, opzettelijk doch zonder het oogmerk te doden, slagen of verwondingen te hebben toegebracht aan Layla A., geboren te Antwerpen op 18 maart 1991, de slagen of verwondingen hebbende diens dood veroorzaakt,

de feiten gepleegd zijn door haar vader, moeder of andere bloedverwanten in de opgaande lijn, of door enige andere persoon die gezag heeft over het slachtoffer dat uit hoofde van zijn lichaams- of geestestoestand niet bij machte is om in zijn

onderhoud te voorzien of door een persoon die haar onder zijn bewaring heeft, of door een persoon die occasioneel of gewoonlijk samenwoont met het slachtoffer;

oOOo

Gezien de artikelen 1,2 en 3 der wet van 4 oktober 1867, gewijzigd door de wetten van 23 augustus 1919 en 19 maart 1956, alsmede de beschikking van de raadkamer van deze rechtbank dd. 9 januari 2014 waarbij verzachtende omstandigheden werden aangenomen voor de feiten waarop criminele straffen zijn gesteld en houdende verwijzing naar de correctionele rechtbank van de drie beklaagden;

Gezien de stukken van het onderzoek;

Gehoord de burgerlijke partijen in hun middelen en besluiten, ontwikkeld door :

- meester W. D., advocaat bij de balie te Antwerpen, voor de burgerlijke partij sub 1;
- meester J. V., advocaat bij de balie te Dendermonde, kantoorhoudende te 9340 Lede, (...), voor de burgerlijke partij sub 2;
- meester K. L., advocaat bij de balie te Antwerpen, voor de burgerlijke partij sub 3;
- meester J. V. en meester J. V. loco meester D. D., advocaten bij de balie te Leuven, kantoorhoudende te 3000 Leuven, (...), voor de burgerlijke partij sub 4;
- meester J. P., advocaat bij de balie te Antwerpen, voor de burgerlijke partijen sub 5 en 6, die tevens werden bijgestaan door de aangestelde tolken in de Arabische taal, dewelke de door de wet vereiste eed hebben afgelegd;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn vordering;

Gehoord de beklaagden in hun middelen van verdediging, bijgestaan door :

- meesters A. L. en E. H., advocaten bij de balie te Gent, kantoorhoudende te 9000 Gent, (...), voor de eerste beklaagde;
- meester J. P., advocaat bij de balie te Antwerpen, voor de tweede en derde beklaagde, die tevens werden bijgestaan door de aangestelde tolken in de Arabische taal, dewelke de door de wet vereiste eed hebben afgelegd;

Herstel materiële vergissingen :

Ter zitting van 3 december 2014 deelde meester K. L. mee dat de naam van de burgerlijke partij sub 3 dient te worden gelezen als "VZW Ç. V. in plaats van "VZW C.".

Tevens is tijdens het beraad is gebleken dat de voornaam van de de burgerlijke partij sub 6 dient te worden gelezen als "Aicha" in plaats van "Aïcha"

I. Voorafgaandelijk: verzoek tot wering van verklaringen

De verdediging van beklaagden Aicha E. A. en Hamid A. besluit tot de wering van alle verklaringen door hen afgelegd zonder bijstand van een raadsman en van alle daaruit voortvloeiende bewijs.

Het recht op bijstand van een advocaat en het recht op een eerlijk proces, gewaarborgd door artikel 6.1 en 6.3 EVRM zoals thans geïnterpreteerd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, houden in de regel een verbod in voor de rechter om zijn oordeel over de schuld van een beklaagde te steunen op de verklaringen die deze laatste tijdens het onderzoek heeft afgelegd zonder toegang tot een advocaat en zonder gewezen te zijn op zijn zwijgrecht, terwijl hij zich in een bijzonder kwetsbare positie bevond (zie in deze zin Cass., 14 oktober 2014, P.14.0507.N).

De afwezigheid van bijstand van een advocaat tijdens het verhoor van een verdachte of beklaagde die zich in een bijzonder kwetsbare positie bevindt, zonder mogelijkheid van bijstand van een advocaat, maar op een ogenblik dat de Belgische wetgeving nog niet in die noodzaak voorzagt, heeft niet automatisch voor gevolg dat het recht van verdediging onherroepelijk geschaad is of een eerlijke behandeling van de zaak definitief is uitgesloten, ook al zijn er geen dwingende redenen voorhanden om uitzonderlijk die bijstand niet te verlenen. Het komt aan de rechter toe na te gaan welke de impact is van de afwezigheid van die bijstand op de uitoefening van het recht van verdediging van de verdachte en diens recht op een eerlijk proces tijdens het verdere verloop van de procedure. Deze beoordeling dient te gebeuren in het licht van het geheel der wettelijke waarborgen die dezelfde wetgeving de beklaagde biedt ter vrijwaring van zijn recht van verdediging en van zijn recht op een eerlijk proces.

De rechtbank toetst hoger vermelde principes aan de hierna vermelde dossiergegevens:

- Eerste verklaringen van 10 oktober 2009:

Deze verhoren werden afgenomen zonder bijstand van een raadsman. Beklaagden werden wel op de hoogte gebracht van hun rechten.

Aicha E. A. verklaart uitdrukkelijk vrijwillig te zijn meegegaan naar het politiebureau. Zij is vergezeld van een buurmeisje dat haar emotioneel bijstaat. Zij vraagt dat dit buurmeisje aanwezig mag blijven tijdens het verhoor, hetgeen door de politie wordt toegestaan. Tevens is er gedurende gans haar verhoor bijstand door slachtofferhulp en het verhoor wordt afgebroken wanneer Aicha E. A. het emotioneel moeilijk krijgt.

Niettegenstaande beide beklaagden op verzoek van de politie vrijwillig mee naar het politiebureau zijn gegaan met het oog op het afleggen van een verklaring, oordeelt de rechtbank dat beklaagden in realiteit niet meer beschikten over de vrijheid van komen en gaan.

Dit wordt afgeleid uit het gegeven dat na het verhoor van beide beklaagden en voorafgaandelijk aan hun huiswaarts keren, de politie de onderzoeksrechter contacteert en deze laatste beslist om beiden te laten beschikken. Het verlaten van het

politiebureel door beide beklaagden was aldus afhankelijk van de beslissing van de onderzoeksrechter.

Beklaagden waren tijdens dit eerste verhoor dan ook te beschouwen als van hun vrijheid beroofde verdachten.

Het enkele feit dat beklaagden kortstondig van hun vrijheid beroofd waren met het oog op een verhoor, betekent echter nog niet dat zij zich hierdoor in een bijzonder kwetsbare positie bevonden en dat hun recht van verdediging en hun recht op een eerlijk proces onherstelbaar zijn aangetast door de afwezigheid van bijstand van een raadsman (z. in deze zin Cass., 28 februari 2012, P.11.1802.N).

Beklaagden genoten op dat ogenblik bovendien van de alsdan aan hen ter kennis gebrachte en op dat ogenblik geldende rechten (recht om een kopij te krijgen van het verhoor, recht om te vragen dat alles wordt genoteerd in de gebruikte bewoordingen, de mogelijkheid om aan het verhoor iets toe te voegen of te verbeteren, mogelijkheid om te vragen dat bepaalde opsporings- of onderzoekshandelingen zouden worden verricht, de verwittiging dat de verklaring als bewijs in rechte kan gebruikt worden).

Er is evenmin enige aanwijzing van het gebruik van dwang of misbruik tijdens het verhoor en beklaagden hebben nadien deze verklaringen steeds kunnen wijzigen, intrekken, herroepen, of aanvullen.

- Videoverhoren van 19 oktober 2009:

Na hiertoe voorafgaandelijk te zijn uitgenodigd, hebben Aicha E. A. en Hamid A. zich vrijwillig aangeboden bij de politie. Zij hebben aan dit videoverhoor deelgenomen na het advies te hebben ingewonnen van hun advocaat, zoals blijkt uit diens schrijven aan de onderzoeksrechter van 17 oktober 2009.

Aicha E. A. verklaart tijdens dit verhoor de bijstand te wensen van haar raadsman en zij wordt er door de verbalisanten op gewezen dat de Belgische wetgeving hierin (op dat ogenblik) niet voorziet. Niettegenstaande zij aanvankelijk verklaart niets te zeggen zonder haar raadsman, neemt ze toch vrijwillig deel aan het videoverhoor, legt ze verklaringen af en besluit ze het verhoor met het bedanken van de verbalisanten omdat het haar heeft opgelucht dat ze haar verhaal heeft kunnen doen.

Na de videoverhoren mogen Aicha E. A. en Hamid A. beschikken zonder dat hieromtrent contact wordt opgenomen met de leidende magistraat. Beklaagden beschikten derhalve de ganse tijd over de vrijheid van komen en gaan.

Beiden zijn vrijwillig ingegaan op het voorafgaandelijke uitnodiging van de politie tot videoverhoor.

Er blijken niet de minste aanwijzingen dat er enige dwang of misbruik is geweest tijdens de verhoren. Bovendien was er voorafgaandelijk overleg met hun raadsman.

Zelfs indien Aicha E. A. en Hamid A. moeten beschouwd worden als verdachten tijdens deze videoverhoren, bevonden zij zich niet in een bijzonder kwetsbare positie die voortvloeit uit een vrijheidsberoving.

Het enkele feit dat beklaagden volgens de deskundigenverslagen intellectueel zwakbegaafd zijn, impliceert niet dat zij zich hierdoor tijdens een verhoor in een bijzonder kwetsbare positie bevinden. Uit de afgelegde verklaringen blijkt dat Aicha E. A. en Hamid A. de inhoud en draagwijdte van de aan hen gestelde vragen wel degelijk afdoende begrepen.

Aangezien beide beklaagden voorafgaandelijk aan de verhoren overleg hebben gehad met hun raadsman, zij vervolgens vrijwillig hebben deelgenomen aan het videoverhoor en zij zich op geen enkel ogenblik in een bijzonder kwetsbare positie bevonden, is het recht op een eerlijk proces ingevolge de afwezigheid van bijstand van een raadsman tijdens de videoverhoren, niet geschonden.

- Verklaringen van 29 oktober 2009

Op 29 oktober 2009 werden Aicha E. A. en Hamid A. opnieuw verhoord door de politie en na afloop van dit verhoor werden beiden door de onderzoeksrechter gearresteerd. De facto waren zij van hun vrijheid beroofd van zodra zij zich bij de politie hadden aangeboden voor verhoor, hetgeen ook blijkt uit het door de onderzoeksrechter gehanteerde aanvangsuur van arrestatie.

Tijdens deze verhoren werden beklaagden niet bijgestaan door een raadsman.

Beklaagden genoten op dat ogenblik evenwel van de alsdan aan hen ter kennis gebrachte en op dat ogenblik geldende rechten (recht om een kopij te krijgen van het verhoor, recht om te vragen dat alles wordt genoteerd in de gebruikte bewoordingen, de mogelijkheid om aan het verhoor iets toe te voegen of te verbeteren, mogelijkheid om te vragen dat bepaalde opsporings- of onderzoekshandelingen zouden worden verricht, de verwittiging dat de verklaring als bewijs in rechte kan gebruikt worden).

Deze rechten vormen een daadwerkelijke en passende remedie op de afwezigheid van bijstand van een advocaat tijdens hun verhoor in een bijzonder kwetsbare positie.

Er is evenmin enige aanwijzing van het gebruik van dwang of misbruik tijdens deze verhoren.

Beklaagden hadden bovendien de mogelijkheid voorafgaandelijk aan dit verhoor overleg te plegen met hun raadsman.

- Verhoor door de onderzoeksrechter van 30 oktober 2009:

Met betrekking tot het verhoor door de onderzoeksrechter komt het aan de rechter ten gronde toe aan de hand van de concrete gegevens na te gaan of de afwezigheid van bijstand van een advocaat tijdens dit verhoor het recht op een eerlijk proces en het recht van verdediging onherstelbaar heeft aangetast (zie in deze zin Cass., 7 december 2010, P.I0.1460.N).

De rechtbank stelt vast dat bij het verhoor door de onderzoeksrechter alle waarborgen werden ingebouwd opdat Aicha E. A. en Hamid A. al hun middelen en bezwaren en hun verzoeken tot bijkomende onderzoekshandelingen zouden kunnen kenbaar maken. Ook werden ze ervan verwittigd dat hun verklaring als bewijs in rechte kon gebruikt worden. Beide beklaagden kregen ruimschoots de gelegenheid om al dan niet te antwoorden op de gestelde vragen en hadden na de betekening van het bevel tot aanhouding ruimschoots de gelegenheid tot overleg met hun raadsman.

Bovendien is het juist de wettelijke taak van de onderzoeksrechter die beklaagden ondervroeg op onafhankelijke wijze het onderzoek (en dus ook het verhoor) à charge en à décharge te voeren.

- Verklaringen afgelegd tijdens de voorlopige hechtenis en de confrontaties uitgevoerd tijdens de voorlopige hechtenis:

Aicha E. A. en Hamid A. bevonden zich tijdens deze verhoren en confrontaties in een bijzonder kwetsbare positie ten gevolge van hun vrijheidsberoving.

De raadsman van een in voorlopige hechtenis genomen verdachte heeft de mogelijkheid om de procedure van nabij te volgen en daarin actief tussen te komen. Hiertoe zijn tal van waarborgen ingebouwd die verankerd liggen in de wet op de voorlopige hechtenis zoals de onmiddellijke overhandiging aan E. A. en A. op het ogenblik van de betekening van het bevel tot aanhouding, van alle in de artikelen 16 § 7 en 18 § 2 Voorlopige Hechteniswet bedoelde stukken, het recht van Aicha E. A. en Hamid A. om na de aanhouding onmiddellijk vrij verkeer te hebben met hun raadsman, de inzage van het dossier alvorens voor het onderzoeksgerecht te verschijnen, en de rechten die met name in de artikelen 61 ter, 6^{quater}, 6^{quinquies}, 127, 135, 136 en 235bis van het Wetboek van Strafvordering zijn bedoeld.

Het geheel van deze waarborgen vormt een daadwerkelijke en passende remedie op de afwezigheid van bijstand van een advocaat tijdens hun verhoor door de onderzoeksrechter.

- Verklaringen afgelegd na de voorlopige hechtenis:

Niettegenstaande Aicha E. A. en Hamid A. bij de uitvoering van deze onderzoekshandelingen nog steeds als verdachte beschouwd werden, bevonden zij zich niet langer in een bijzonder kwetsbare positie.

Het recht op een eerlijk proces gewaarborgd door artikel 6.1 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, vereist slechts dat een persoon die wordt verhoord aangaande misdrijven die hem ten laste kunnen worden gelegd, tijdens dit verhoor wordt bijgestaan door een advocaat, in zoverre hij zich in een bijzonder kwetsbare positie bevindt. Het is aldus niet vereist dat een verdachte tijdens zijn verhoor steeds de bijstand heeft van een raadsman (zie in deze zin Cass. 26 maart 2013, P.12.0387.N). De enkele vaststelling dat beklaagden tijdens deze verhoren niet werden bijgestaan door een raadsman, impliceert derhalve geen schending van hun recht van verdediging.

Daarenboven hadden Aicha E. A. en Hamid A. lopende de procedure nog de mogelijkheid tot inzage van het dossier en het vrij verkeer met hun raadsman tijdens de procedure voor de feitenrechter en de mogelijkheid om de inhoud van de afgelegde verklaringen te betwisten, te verduidelijken, te vervolledigen of in te trekken.

Deze vaststellingen vormen in hun geheel daadwerkelijke en passende remedies op de afwezigheid van bijstand van een advocaat tijdens de verhoren.

Zij laten de verdediging van Aicha E. A. en Hamid A. toe hun recht van verdediging over het hele verloop van het strafproces uit te oefenen en waarborgen hun recht op een eerlijk proces.

In die omstandigheden werden het recht op een eerlijk proces en het recht van verdediging niet onherstelbaar geschonden door de afwezigheid van het vervullen van de cautieplicht en het gebrek aan bijstand van een advocaat, zodat de eventuele schuldigverklaring van beklaagden mede op die verklaringen kan worden gesteund, weze het slechts op niet-doorslaggevende wijze voor wat betreft de verklaringen waarvoor thans de aanwezigheid van een advocaat vereist is.

II. Aanvang onderzoek

Op 10 oktober 2009 om 14.07 uur wordt de politie door de hulpdiensten opgeroepen om naar de (...) in Antwerpen te komen, waar een meisje met brandwonden wordt gereanimeerd. Ter plaatse treffen ze op de tweede verdieping ziekenhuispersoneel en een spoedarts. Aan de politie wordt meegedeeld dat het slachtoffer reeds overleden is.

Op de tweede verdieping wordt een perimeter ingesteld. Op het gelijkvloers bevinden zich familieleden: vader Hamid A., moeder Aicha E. A., buurman, buurvrouw en een kennis S. Z..

In de kamer rechts naast de kamer waar het slachtoffer ligt, vinden de verbalisanten vlak naast de deur rechts op de grond een waterkoker. De deur naar de kamer werd door Hamid A. geopend (met een sleutel). De waterkoker voelt niet warm aan. Ernaast liggen een handdoekje en 2 busjes deodorant. Toen één van de verbalisanten bij de familieleden wachtte, werd hem meegedeeld dat het slachtoffer eerder op de dag een douche wou nemen en iets met een waterkoker gedaan had.

Er staan enkele kleine plassen water in het bad in de badkamer.

Het slachtoffer vertoont brandwonden over de gehele buikstreek en op de knieën. Volgens de arts gaat het om derdegraadsbrandwonden. Naast het hoofd van het slachtoffer Layla A. ligt een kleine hoeveelheid braaksel. Het medisch personeel had het T-shirt van het slachtoffer uitgedaan. Voor het overige droeg ze enkel een slip. De MUG-arts beschouwt het overlijden als verdacht en kan de doodsoorzaak niet bepalen.

Navraag bij de noodcentrale 100 leert dat op 10 oktober 2009 om 13.44 uur een telefonische oproep binnengekomen is via (...) met de vraag een ziekenwagen te

sturen naar de (...). Er werd weinig info gegeven over de toestand van het slachtoffer. Het oproepnummer behoort toe aan S. Z..

III. Resultaten van het strafonderzoek

Lopende het onderzoek naar het overlijden van Layla A., legden beklaagden diverse verklaringen af omtrent de gebeurtenissen tijdens de dagen en uren voorafgaand aan het overlijden van Layla, en hun eigen rol hierin. Ook een aantal personen die als getuige werden verhoord, waaronder Sellem Z., wijzigden hun verklaringen op cruciale punten.

Wat met zekerheid kan worden afgeleid uit het strafrechtelijk onderzoek is het volgende.

1. Layla, 18 jaar oud, kampte begin oktober 2009 met psychische en fysieke problemen

1.a. Deskundigenverslag dokter J.

Gerechtsdeskundige J. besluit in zijn verslag van 23 december 2009 dat Layla een anatomisch normaal gebouwd meisje was. Zij woog echter slechts 34 kilogram, hetgeen, rekening houdend met de lichaamslengte, overeenkomt met een BMI van 14,33, wat pathologisch laag is.

1.b. Afspraak met het UZ

Uit navraag bij het Universitair Ziekenhuis, blijkt dat er een afspraak voor consultatie voorzien was voor Layla A. bij een pediater, dokter Annick F.. Deze afspraak was voorzien voor 26 november 2009, doch werd door de patiënt zelf geannuleerd op 8 oktober 2009.

Uit het telefonie-onderzoek blijkt dat er op 7 oktober 2009 een oproep geweest is van het vast toestel van de familie A. naar het UZA, dienst pediatrie. Op 8 oktober 2009 blijkt dat er een oproep geweest is van het UZA, dienst pediatrie, naar de vaste lijn van de familie A..

Aicha E. A. verklaart dat het ziekenhuis gebeld heeft om mee te delen dat de afspraak met Layla niet kon doorgaan en ze probeerden een nieuwe datum af te spreken, waarop Aicha hen gezegd heeft te wachten tot Layla thuis was.

1.c. Verklaring Robin V. R.

Robin V. R.1, die klastitularis was van Layla in het schooljaar voorafgaand aan de feiten (2008 - 2009), verklaart op 13 oktober 2009 dat hij op 11 oktober 2009 werd opgebeld door Laura Santiago Gomez, die een hartsvriendin was van Layla. Laura zei hem dat Layla gestorven was, en dat ze dit telefonisch vernomen had van de moeder van Layla.

Op de vraag of Layla problemen had met ondergewicht, antwoordt hij dat Layla steeds fijn van figuur was, doch dat het vanaf dit schooljaar was opgevallen dat ze erg

mager was. Layla had hem gezegd dat ze tegen het einde van de maand naar een specialiste moest.

Ergens rond mei 2009 was Layla naar hem gekomen om te praten over haar geardheid. Ze zei hem dat ze lesbische gevoelens had. Ze had het tegen haar moeder gezegd maar die had haar geantwoord dat dat niet kon zijn, dat ze het moest vergeten en dat ze er met niemand mocht over praten en zeker niet met haar vader.

Verder verklaart hij dat Layla de week voor de feiten op donderdag net voor de les Frans naar hem was gekomen. Ze had haar hand op haar buik en zei tegen hem dat ze 'met duivels zat'. Ze zei dat ze haar voordracht niet kon doen omdat ze niet had kunnen leren. De reden hiervoor was dat de imam bij haar was langs geweest om bij haar duivels uit te drijven. Ze klonk helemaal anders dan hij van haar gewoon was. Ze sprak erg stil en hield haar hand op haar buik. Haar hand trilde. Hij had de indruk dat ze pijn had aan haar buik. Hij vroeg haar of er iets was met haar buik. Toen hij hierover bleef doorvragen, zei ze dat de imam op haar buik had geduwd en dat ze pijn had. Verder wou ze er niet over praten. Hierop heeft V. R. de leerlingenbegeleider ingelicht.

1.d. Verklaring Laura S. G.

Laura was klasgenote en goede vriendin van Layla. Sinds februari 2009 kwam zij bij Layla thuis. Ze merkte er geen problemen op en haar ouders waren vriendelijk tegenover Laura. Rond mei 2009 sprak Layla haar over problemen thuis. In mei had Layla haar moeder immers verteld dat zij lesbisch was.

De problemen met haar moeder sproten hieruit voort. Layla heeft toen een tijd samen met haar moeder moeten slapen, en niet op haar eigen kamer. Ze moest ook enkele keren op de trap slapen. Vanaf mei is de situatie thuis veranderd en ging Layla niet graag meer naar huis.

Ze heeft Layla steeds mager gekend. Layla at steeds goed en leed helemaal niet aan anorexia. De laatste twee à drie weken was zij wel wat vermagerd. Haar magere bouw was blijkbaar erfelijk. Laura weet dat Layla een afspraak had gemaakt voor onderzoek in het UZ.

Op donderdag 8 oktober 2009 bezochten ze een project van de politie Laura en Layla gingen samen met de bus naar (...). Op de bus zei Layla: "ik heb er acht". Laura wist niet wat ze bedoelde. Ze vroeg haar hierover uit en Layla vertelde dat ze acht boze geesten in haar maag had. Na bezoek aan het project, begon Layla cornflakes te eten die ze bij zich had. Ze kreeg een pijnaanval. Ze viel op de grond en zei dat "ze haar eten aan het opeten waren". Met "ze" bedoelde Layla de geesten. Layla vroeg Laura een flesje uit haar handtas te nemen. Er zat water in, dat door toedoen van de imam heilig water was geworden, aldus Layla. Layla had Laura eerder die dag al verteld dat de imam bij hen thuis was langs geweest om de "geesten te verbranden" met een gebed. De imam ging voor Layla staan om de geesten op te roepen. Zij moest haar ogen sluiten en de geest kwam naar boven. Het was een mannelijke geest. Op dat moment begon de stem van Layla te klinken als een mannenstem, aldus Layla. Die geesten zouden haar vermoorden. Dit was op zondag 4 oktober 's morgens. Layla vertelde dat de imam op zondag 11 oktober 2009 zou terugkomen om de geesten te verbranden. Laura vroeg of ze hierbij aanwezig kon zijn, maar Layla antwoordde dat

dit niet zou gaan daar de imam enkel 's nachts langskomt. De geesten zouden in Layla gezeten hebben omdat zij in het verleden een potje zou gestolen hebben.

Layla heeft haar buik getoond aan Laura. Er was een verdikking te zien onder haar borstkas, boven haar navel. Laura heeft geen brandwonden opgemerkt.

Tijdens de middagpauze aten ze samen een broodje in de P.. Layla had een smos kaas besteld. Ze nam een kleine hap en kreeg een kleine pijnaanval. Laura nam het flesje om haar broodje met heilig water te besprenkelen, maar Layla nam het uit haar handen en begon het broodje zodanig te besprenkelen dat het doornat was. Ze at het broodje op en verder was er niets meer aan de hand.

Eens buitengekomen, at Layla nog wat cornflakes, maar ze kreeg opnieuw pijn, zodat ze op straat moest gaan zitten. Ze begon te wenen van de pijn.

Tijdens de les Frans van Robin V. R. zat Layla stilletjes een boek te lezen. Toen Laura vroeg of het met haar ging, zei ze dat ze nog pijn had.

Bij het verlaten van de school zei Layla: "vanaf nu geloof ik wel in god". Ze namen samen de bus. Laura stapte eerst af en zei tegen Layla dat ze haar moest bellen als er iets was. Dit was de laatste keer dat ze Layla gezien heeft. Ze heeft Layla op zaterdag nog een sms gestuurd, maar kreeg geen antwoord. Ze heeft ze ook 30 à 40 keer proberen bellen, omdat ze ongerust was. In het verleden nam Layla steeds op en had zij haar gsm steeds bij zich, ondermeer uit angst voor haar moeder.

Voor zover Laura weet, deed Layla niet aan zelfverminking, noch had zij zelfmoordneigingen. Zij maakte daarentegen steeds plannen. Layla was zeer westers. Zij ging in tegen de tradities van haar ouders. Haar moeder wilde dat Layla lange rokken droeg, hetgeen haar helemaal niet zinde.

1.e. Psychologische autopsie

De onderzoeksrechter stelde een college van deskundigen aan om een psychologische autopsie bij Layla A. te verrichten aan de hand van het dossier.

Het college besloot in het verslag van 21 augustus 2011 :

"Op basis van de beschikbare informatie kan een psychotische stoornis met religieuze waaninhouden verondersteld worden bij Layla in de week, mogelijk langere periode, voor de kwetsieve feiten.

Binnen een psychotische stoornis is de betrokkene in staat zichzelf zeer verregerende verwondingen/pijnen toe te brengen.

Rekening houdend met de culturele antropologische elementen, kan een hypothese vooropgesteld worden die het geheel van de feiten, de verklaringen en de veranderingen in de verklaringen het best kan uitleggen. Hierbij hebben de ouders en de genezer samengewerkt in het exorciseren of het 'straffen' van het meisje (omwille

van de lesbische geaardheid?). Dit loopt echter verkeerd af en het meisje overlijdt. Dit was niet de bedoeling. In eerste instantie trachten de ouders het overlijden voor te stellen als een ongeluk. De genezer speelt op zeker door van niets af te weten. Wanneer deze voorstelling van zaken niet meer wordt geloofd, gaan de ouders inzien dat de genezer te ver is gegaan en gaan ze hem als de schuldige aanduiden. De oorsprong van de bijtende soda, zou eventueel toelaten hoger staande hypothese verder uit te werken. "

2. De moeder van Layla contacteerde Othmane G. om haar dochter te behandelen omdat zij bezeten zou zijn geweest door diverse djinn (geesten)

2.a. Telefonie-onderzoek

Aicha E. A. contacteerde Othmane G. om Layla te behandelen. Uit het telefonie-onderzoek blijkt dat er een oproep geweest is van de vaste telefoonlijn van de familie A. naar het gsm-toestel van Othmane G. op woensdag 7 oktober 2009 om 17 uur 03. Verder werden er nog drie sms-berichten geregistreerd op woensdag 7 oktober 2009 om 17 u 06 tussen Othmane G. en Aicha E. A.. Vervolgens was er nog een telefonische oproep van het gsm-toestel van Aicha E. A. naar dat van Othmane G. op 7 oktober 2009.

Verder blijkt uit het telefonie-onderzoek dat de eerste behandeling van Layla door Othmane G. plaats had op 7 oktober 2009 vanaf 23 uur 31.

Othmane G. verklaarde dat, omdat het de eerste keer was dat hij bij de familie A. kwam, hij hen niet durfde vragen hem naar huis te voeren. Het was echter al zo laat dat de trams niet meer reden. Daarom heeft hij naar een vriend gebeld om hem op te halen.

2.b. Verklaring van Robin V. R.

Robin V. R. verklaarde dat Layla de week voor de feiten op donderdag net voor de les Frans naar hem was gekomen. Ze had haar hand op haar buik en zei tegen hem dat ze 'met duivels zat'. Ze zei dat ze haar voordracht niet kon doen omdat ze niet had kunnen leren. De reden hiervoor was dat de imam bij haar was langs geweest om bij haar duivels uit te drijven.

2.c. Verklaring van Laura S. G.

Laura verklaarde dat Layla op donderdag 8 oktober 2009 verteld had dat de imam bij hen thuis was langs geweest om de "geesten te verbranden" met een gebed. De imam ging voor Layla staan om de geesten op te roepen. Zij moest haar ogen sluiten en de geest kwam naar boven. Het was een mannelijke geest.

2.d. Verklaring Taieb Z.

Taieb Z., buurman van de familie A., verklaart dat hij het telefoonnummer van Othmane G. aan Aicha E. A. gaf, omdat zij iemand zocht die Layla kon voorlezen uit de koran, omdat Layla zo schuchter en teruggetrokken was.

2.e. Verklaring Sellem Z.

Sellem Z verklaart dat hij van zijn zus (Aicha) had vernomen dat Layla waanbeelden had en dat zij een verstikkend gevoel had over haar lichaam. Zijn zus wilde dit met de imam bespreken. Op 9 oktober 2009 werd hem gevraagd de imam te gaan ophalen in Hoboken, hetgeen hij gedaan heeft.

2. f. Verklaring Othmane G.

Othmane G. verklaart op 22 oktober 2009 dat hij werd gecontacteerd door de moeder van Layla. Aicha vertelde dat haar dochter haar had gezegd dat ze geschrokken was van iets dat ze gedroomd had. Haar dochter zou gevoeld hebben dat er iets naar haar zou gekomen zijn terwijl ze aan het slapen was. Hierop heeft Othmane G. gezegd dat hij zou langskomen.

2.g. Aicha E. A.

Aicha E. A. heeft lopende het onderzoek een aantal keer bevestigd dat zij Othmane G. heeft gecontacteerd en ingeschakeld om de duivels uit te drijven bij Layla. Met betrekking tot Hamid verklaart ze dat hij op de hoogte was dat er een 'faki' gevraagd was en gekomen was om de duivels bij Layla uit te drijven. Ze denkt hem op woensdag te hebben ingelicht, alsmede van het feit dat de 'faki' op donderdag zou komen. (verklaring van Aicha E. A. van 1 november 2009)

3. De ouders waren in de woning aanwezig toen Othmane G. een aantal rituelen uitvoerde bij hun dochter in de nacht van vrijdag 9 oktober 2009 op zaterdag 10 oktober 2009, waarbij Othmane in twee afzonderlijke periodes ter plaatse kwam, telkens op verzoek van Aicha E. A.

3.a. Telefonie-onderzoek

Uit het retro-actief telefonie-onderzoek blijkt dat Othmane G. aan de woning van de familie A. is toegekomen op vrijdag 9 oktober omstreeks 22 uur 07.

Het gsm-toestel van Othmane G. bleef actief onder de zendmast van de (...), 2060 Antwerpen (waar de woning van de familie A. gelegen is) tot zaterdag 10 oktober om 1 uur 24.

Vervolgens wordt er terug een contact geregistreerd van de vaste lijn van de familie A. naar het gsm-toestel van Othmane G. op 10 oktober om 1 uur 52, maar dit gesprek wordt doorgeschakeld naar het nummer 1922. Er wordt onmiddellijk nadien een contact gelegd tussen de gsm van Sellem Z. (die zich onder de zendmast van de (...)) in Wilrijk bevindt) naar de gsm van Hamid A.. Om 2 uur 06 is er een kort contact

tussen de gsm van Sellem Z. en die van Hamid A., welke zich beiden onder de zendmast van de (...) bevinden.

3.b. Aicha E. A.

Dat Aicha E. A. aanwezig was in de woning toen Othmane G. een aantal rituelen uitvoerde bij Layla, blijkt uit haar eigen verklaringen, deze van haar echtgenoot Hamid A.. de verklaringen van Othmane G. en de verklaringen van Sellem Z..

In haar verklaring van 1 november 2009 stelt Aicha E. A. onder meer het volgende over de gebeurtenissen in de nacht van 9 op 10 oktober 2009:

- vrijdagavond rond 23.00 uur is Faki (Othmane G.) met Layla naar boven gegaan. Even later kwamen ze terug naar beneden. Aicha informeerde hoe het geweest was en Layla antwoordde met een mannelijke stem: 'Hij heeft mij gevraagd om naar beneden te komen.' De Faki heeft dan met de hand op de borst en de rug van Layla geklopt en hij vroeg de duivel om weg te gaan, hetgeen deze weigerde. Hierop zei de Faki dat hij hem met warm water zou uitdrijven. Hij vroeg of ze een ligbad hadden. Hij vroeg een waterkoker. Aicha nam de waterkoker uit het stopcontact en Layla nam deze uit haar handen. De waterkoker was leeg. Vervolgens zijn ze met hun drie naar boven gegaan. Layla en de imam zijn in de badkamer gegaan en Aicha bleef wachten aan de deur. Ze hoorde de imam met de duivel spreken. De duivel zei: 'Ik ga niet weg van hier. Als ik wegga, dan neem ik haar weg van hier.' Hierop zei de imam: 'Als u haar in uw handen hebt, neem haar dan mee!'. Vervolgens is Aicha de badkamer binnengegaan.
- Ze zag dat Layla op haar rug in bad lag. Het was gevuld met water. Ze droeg haar pyjama. De imam had de waterkoker vast en goot water uit de koker op de plaats waar de duivel in Layla zat. Tijdens het gieten sprak de imam met de duivel. Ze hoorde de imam zeggen: 'Ha, zitje hier? Zitje daar?' Ze zag hem water gieten op de borst en op de knieën van Layla. Layla riep niet en weende niet. Wel hoorde Aicha verschillende mannelijke en vrouwelijke stemmen die bleven zeggen dat ze niet weggingen.
- Op een bepaald ogenblik leek Layla verzwakt en afwezig. Hierop zei ze aan de Faki om te stoppen en Layla uit bad te nemen, hetgeen hij ook deed. De imam heeft Layla dan naar de jongenskamer gebracht en in het rechtse bed gelegd. Aicha is gevolgd. Layla ademde slecht en zei niets. De imam zei van haar te laten rusten tot morgen. Aicha bemerkte een brandwonde op de linker hand.
- Sellem heeft dan de imam weggebracht en Aicha is terug naar de slaapkamer gegaan. Layla bleef zwak en zei niets. Daarom belde Aicha opnieuw met de imam met de vraag om terug te komen, hetgeen hij ook deed. Ze weet niet meer wie hem bracht.
- Aangekomen is de imam terug beginnen voorlezen. Daarop is Layla recht gestaan uit bed en naar de deur gegaan. Een vrouwenstem zei: 'Ik ga niet weg. U hebt mij verbrand en geslagen.' Daarop heeft de Faki gezegd: 'Dan ga ik u terug verbranden.' Hij nam Layla terug mee naar de badkamer. Hij ging als volgt te werk:
 - o Hij nam de waterkoker en vulde die met warm water uit de badkraan.

- De stekker werd in het stopcontact gestoken; de faki hield de waterkoker vast met de ene hand en met de andere ondersteunde hij de contactplaat die verbonden was met de stekker.
 - De faki zei aan Layla wat ze moest doen. Layla is in bad gaan liggen, dat aan het vollopen was.
 - De faki sprak terug met de duivel en goot opnieuw water uit de koker op Layla op de plaatsen waar hij dacht dat de duivel zat. Zo herinnert Aicha zich dat er water over de borst van Layla gegoten werd.
 - Dit gieten gebeurde verschillende malen.
- Op een gegeven moment zei de duivel dat hij niet naar buiten ging. De ogen van Layla gingen wijd open staan. Toen is de imam gestopt en nam hij Layla uit het water.
 - Hij legde haar op bed. Hij vroeg aan de duivel of hij wegging, maar deze zei dat hij niet wegging. Hierop heeft Layla overgegeven. Daarna ging de imam weg en zei hij dat Layla kon rusten.

In haar verklaring van 6 november 2011 bevestigt Aicha E. A. deze verklaringen grotendeels en onder meer dat er sprake is van twee verschillende periodes in de nacht van 9 op 10 oktober 2009 waarin Layla in bad door Othmane G. werd overgoten met kokend water.

3.c. Hamid A.

Ook Hamid A. wijzigt zijn verklaringen voortdurend.

In het videoverhoor van 19 oktober 2009 antwoordt Hamid A. op de vraag of er de laatste tijd iemand langs kwam om de koran voor te lezen dat er alleen familieleden langskwamen. De vrijdag voor het overlijden van Layla was hij 's morgens naar de moskee en nadien is hij rond 14 uur 30 terug thuisgekomen. Hij heeft niemand gezien. Hij is naar boven gegaan naar de woonkamer en luisterde er naar koranverzen.

In zijn verklaring van 1 november 2009 stelt Hamid A. dat hij Sellem en Othmane vrijdagavond heeft binnengelaten. Othmane had een aansteker bij die hij regelmatig aanstak. Hij stond achter Layla die op een stoel zat. Layla is dan op de Marokkaanse bank gaan zitten en Othmane ging naast haar zitten. Hij hield de aansteker vast maar stak hem niet aan. Othmane vroeg of 'hij' eruit ging komen of dat hij 'hem' moest verbranden. Othmane citeerde uit de koran en zei dat hij 'hem' ging verbranden. Dan veranderde de stem naar een mannenstem die via Layla zei: 'wij gaan niet buiten, wij blijven hier wonen'. Youssef begon te wenen uit angst. Hamid is dan met de jongens naar boven gegaan en heeft voor het overige niets gezien.

Later die nacht hoorde hij aanbellen. Hij zag Sellem en Othmane door het raam en heeft hen binnengelaten. Ze zeiden dat het meisje niet zo goed was en dat ze gebeld waren om terug te komen. Hamid heeft zichzelf geen vragen gesteld en is terug naar zijn kamer gegaan. Later die nacht hoorde hij haar 'aaah' roepen. Hij weet niet of dit zijn dochter was of de geest in haar. Hierop is hij opgestaan om te gaan kijken. Door de spleet van de deur die op een kier stond, zag hij dat Layla in het bad zat, dat Othmane op haar rug sloeg en dat Aicha erbij stond als een standbeeld. Layla droeg

een pyjama en ze zat in het bad in water. Hamid deed de deur iets verder open en beval Othmane om weg te gaan. Othmane zei niets maar deed teken met zijn hand dat Hamid moest weggaan. Hamid is weggegaan zonder iets te vragen. Hij vertrouwde op zijn echtgenote. Toen hij ging kijken heeft hij Layla niet meer horen roepen.

Even later hoorde hij Othmane weggaan. Hierop is hij terug gaan kijken en zag hij zijn vrouw die buiten voor de deur van de badkamer stond. Layla stond bij haar en was als een mummie gewikkeld in een deken. Haar pyjama was helemaal nat. Aicha vroeg om te helpen en samen hebben ze Layla naar de slaapkamer van de jongens gebracht. Hij vroeg niet wat er gebeurd was en Layla heeft ook niets gezegd. De rest van de nacht is er niets meer gebeurd.

's Morgens ging hij naar de koranschool met de kinderen. Onderweg werden de kinderen opgepikt door een kennis. Voor zijn vertrek, heeft Hamid zijn vrouw nog gezien, maar er is niets gezegd over de toestand van Layla.

In latere verklaringen (16 november 2009 en 25 november 2009) bevestigt Hamid A. dat hij zijn dochter heeft horen gillen in de badkamer toen zij daar was met Othmane en Aicha.

3.d. Verklaring Sellem Z.

Sellem Z. bevestigt dat hij Othmane G., op verzoek van Aicha E. A., op vrijdag is gaan ophalen aan de (...) in Hoboken.

Hij heeft Othmane afgezet in de (...). Hij ging mee tot aan de deur, die werd geopend door Hamid A.. Later vernam hij van Aicha dat Layla alleen met Othmane naar boven is gegaan en dat Hamid met de kinderen ergens anders is gaan zitten. Hijzelf heeft dan nog wat rondgelopen en rond 1 uur 16 werd hij opnieuw gebeld om Othmane te komen halen.

Onderweg naar Hoboken belde Aicha Othmane op met de vraag om terug te komen. Sellem vroeg wat er was, maar Othmane zei niet veel en ze zouden het wel zien als ze ter plaatse waren. Samen met Othmane is hij dan binnengegaan. Aicha zat in de keuken met Layla. Hamid zat ergens anders met de kinderen en die waren aan het slapen. Sellem is met zijn moeder in de keuken blijven zitten, en Othmane is met Layla en Aicha terug naar boven gegaan waar er terug koranverzen werden voorgelezen althans dat veronderstelt hij. Hij denkt dat ze naar de kamer van Layla gegaan zijn; Aicha had hem gezegd dat haar kamer volgens de imam ook 'bezeten' was. Hamid is hem dan komen vragen of Sellem kon helpen de kinderen uit hun slaapkamer te halen en ze beneden op de eerste verdieping te leggen zodat ze verder konden slapen. Rond 3 à 4 uur zijn Aicha en Othmane terug naar beneden gekomen en werd hem gevraagd Othmane terug weg te brengen.

3.e. Taieb Z.

Uit navraag blijkt dat de kinderen Said en Youssef A. (broertjes van Layla) koranlessen volgen in de moskee aan de (...). De lessen duren van 9 uur 30 tot 12 uur 30. De buurman die de jongens op zaterdag, en ook op 10 oktober 2009, met zijn

voertuig naar de koranlessen brengt is Taieb Z.. Normaal gezien vertrekt Z. met zijn kinderen en de kinderen van Hamid A. omstreeks 9 uur 15 naar de school. Z. belt dan even aan de deur bij de familie A. om te laten weten dat ze gaan vertrekken en de kinderen naar het voertuig mogen komen.

4. De rituelen vonden plaats op woensdag 7 oktober 2009 in de late avond, donderdag 8 oktober 2009 in de avond en in de nacht van vrijdag 9 oktober 2009 op zaterdag 10 oktober 2009

Uit het telefonie-onderzoek alsook de verklaringen van beklaagden en een aantal getuigen blijkt dat Layla vanaf woensdagavond 7 oktober 2009 tot zaterdagochtend 10 oktober 2009 gedurende lange periodes van telkens een aantal uren, ook midden in de nacht, in de ouderlijke woning werd 'behandeld door Othmane G., die er, net als haar moeder Aicha E. A., vanuit ging dat Layla bezeten was door de duivel.

5. Het lichaam van Layla vertoonde diverse brandwonden waarbij de deskundigen in overweging nemen dat de vastgestelde brandwonden niet in één tijd maar in twee tijden veroorzaakt zijn, evenals de mogelijkheid dat primaire (beperkte) hetevloeistofbrandwonden in een tweede tijd gemodificeerd werden door een caustisch agens.

De rechtbank verwijst naar het verslag van dokter Werner J. en dokter Lieve D. C. van 6/12/2009, pagina 14.

6. Het college van deskundigen legde de doodsoorzaak van Layla A. bij een chemische brandverwonding met de base natriumhydroxide. De combinatie van diepe tweede en derde graad brandwonden met vochtverlies (braken en diarree) en het toxisch effect van de lichaamsabsorptie van natriumhydroxide uit de brandwonde(n) hebben het overlijden bewerkstelligd.

In het verslag van 23 december 2009 besluit het college van deskundigen, aangesteld om onderzoek te voeren naar de brandwonden en hun oorzaak en om de doodsoorzaak van Layla A. te achterhalen, het volgende:

1. De vastgestelde brandwonden bij Layla A. kunnen, noch qua vorm, noch qua uitgebreidheid, noch qua ernst (diepte van de brandwonden) verklaard worden door enkel het overgieten met heet of kokend water terwijl betrokkene in bad zat of lag.
2. De brandwonden vertonen tekenen van inwerking van een etsend, basisch product (cfr. pH brandwonden en aanwezigheid van verhoogde natriumwaarden in de brandwonden). We verwijzen terzake naar het verslag van Ir. Ph. B.. Het etsend product werd geïdentificeerd als zijnde natriumhydroxide (NaOH - caustic soda).
3. Het is vooral de caustische inwerking van de natriumhydroxide die verantwoordelijk is voor de brandwonden, vooral deze ter hoogte van de buik. Het kan niet bepaald worden of het caustisch product voor of na het

vermeende overgieten met heet / kokend water werd aangebracht. Het is echter wel mogelijk dat het geheel der brandwonden veroorzaakt werd door de combinatie van het hete water en een basisch, caustisch product.

4. Het overlijden van Layla A. is het gevolg van een chemische brandverwonding met de base natriumhydroxide. De combinatie van diepe tweede en derde graad brandwonden met vochtverlies (braken en diarree) en het toxisch effect van de lichaamsabsorptie van natriumhydroxide uit de brandwonden(n) hebben het overlijden bewerkstelligd.

Het overgieten van Layla met kokend water, heeft, gelet op de resultaten van het deskundig onderzoek, haar overlijden niet veroorzaakt.

De deskundigen komen tot het besluit dat het overlijden veroorzaakt werd door de chemische brandverwonding met natriumhydroxide.

Dat het overlijden bewerkstelligd is door de combinatie van de chemische brandwonden, het vochtverlies en het toxisch effect van de lichaamsabsorptie van natriumhydroxide, impliceert niet dat het overlijden het gevolg is van de brandwonden ten gevolge van kokend / heet water.

7. Layla A. verkeerde in de nacht van 9 op 10 oktober 2009 in een precaire toestand, en zowel Othmane G. als haar ouders waren hiervan op de hoogte.

Hierboven werd reeds beschreven dat Layla, toen haar moeder beroep deed op Othmane G., kampte met fysieke en psychische problemen (zie punt 1).

Haar beide ouders waren hiervan op de hoogte.

Haar moeder Aicha E. A. stelt dat Layla bezeten was door duivels en met verschillende stemmen sprak. Tevens wist zij dat er een afspraak gemaakt was voor Layla bij een dokter - pediater in het Universitair Ziekenhuis.

Ook haar vader Hamid A. verklaart op 29 oktober 2009 dat Layla last had van waanbeelden. Ze zei dat ze zwarte en gele strepen zag die op haar vielen. Zelf gelooft hij niet in zulke zaken. Zijn vrouw heeft hem donderdagmorgen ingelicht dat ze een imam wilde laten langskomen om voor te lezen uit de koran. Zijn vrouw zei dat Layla duivels in haar hoofd had. Dit was nog voor Layla naar school vertrok.

Ook toen Layla donderdag terug kwam van school wilde ze niet meer in spiegels kijken en vroeg zij om deze te bedekken. Hij gelooft niet in waanbeelden en duivels en heeft tegen zijn vrouw gezegd dat zij hiermee haar zin kon doen. Hij dacht bij zichzelf: ofwel heeft de imam haar gek gemaakt, ofwel is ze daadwerkelijk bezeten door de duivel. Op donderdag heeft hij Othmane niet gezien, wel op vrijdag en zaterdag.

Fatima Z. verklaart dat zij Layla op vrijdag 9 oktober 2009 omstreeks 17 uur gezien heeft in de woning van de familie A.. Ze ontmoette een Layla die ze niet kent. Ook de ouders A. waren toen in de woning aanwezig. Fatima Z. verklaart dat het niet Layla

was die met haar praatte, maar wel een duivel. Layla sprak met een mannelijke stem. Fatima heeft aan Aïcha gevraagd of zij al een dokter geraadpleegd had voor Layla, waarop Aïcha haar antwoordde dat als Layla de dag erna nog zo was, zij een dokter zou raadplegen. Over de imam heeft Aïcha haar niets gezegd.

Ook Othmane G. was op de hoogte van de precaire toestand waarin Layla A. zich bevond.

De rechtbank verwijst hiervoor onder meer naar de verklaring van Zohra S.. Zij stelt dat zij soms vergaderde met Othmane G. in het kader van het hoofddoekendebat. Voorafgaand aan het bericht in de media over het overlijden van Layla, had zij een gesprek met Othmane waarin hij haar vertelde dat hij een meisje aan het 'behandelen' was dat ernstig ziek was. Hij sprak toen in termen van "bezeten zijn". Het meisje waarover hij sprak was zeer mager en had ook een tekort aan ijzer. Hij was bij haar geweest en had haar voorgelezen uit de koran.

8. Er werd DNA van Othmane G. aangetroffen op de waterkoker

Othmane G. ontkent dat hij met Layla in de badkamer geweest is in de nacht van de feiten en ontkent ook dat hij haar zou hebben overgoten met kokend of heet water.

Hij stelt dat zijn tussenkomst beperkt bleef tot het voorlezen van koranverzen (soms met behulp van een MP-3speler (die niet werd teruggevonden)), het inzegenen van drink- en sproeiwater, het laten ruiken aan musk en katraan, Layla laten insmeren met olijfolie en haar een slokje olijfolie laten drinken.

Uit het DNA-onderzoek gevoerd door dokter Jacobs, blijkt dat het DNA-profiel van Othmane G. met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aangetroffen is op het handvat en de houder van de waterkoker.

Aanvankelijk verklaart Othmane G. (in een verhoor van 15 januari 2010) dat hij nooit gebruik heeft gemaakt van een bad. Othmane G. verklaart dat hij nooit een waterkoker gebruikt heeft, bij welke duiveluitdrijving dan ook en dus ook niet bij Layla.

Op de vraag, wat als uit onderzoek zou blijken dat hij de waterkoker, gebruikt bij Layla, wel in zijn handen gehad heeft, antwoordt Othmane dat dit gewoon niet kan. Heel eenvoudig om reden dat hij geen gebruik maakt van een waterkoker en die dus ook niet heeft vast gehad.

Hij wordt dan geconfronteerd met de resultaten van het DNA-onderzoek, waaruit blijkt dat zijn DNA- profiel zowel op het handvat als op de houder van de waterkoker werd gevonden.

Othmane G. blijft ontkennen en stelt dat dit niet kan. Hij heeft geen gebruik gemaakt van de waterkoker en is niet in de badkamer geweest. Hij heeft dit voorheen ook nooit gedaan. Hij begrijpt het allemaal niet.

9. Het strafonderzoek heeft niet aan het licht gebracht wie het chemisch / bijtend product op Layla heeft aangebracht

Ondanks het zeer grondig gevoerd strafonderzoek, de diverse deskundigenverslagen en de talloze verhoren van beklaagden en mogelijke getuigen blijft het tot op heden onduidelijk wie het bijtend product (natriumhydroxide) op het slachtoffer heeft aangebracht.

Ook is nooit aan het licht gekomen welk product het was en wanneer juist Layla ermee in contact kwam.

Nochtans is de doodsoorzaak net de chemische brandverwonding met de base natriumhydroxide.

10. Na het overlijden van Layla heeft Othmane G. getracht zich verborgen te houden voor de politie

10.a. De verklaring van Avad E. M.

Ayad E. M. verklaart op 3 november 2009 dat hij die zaterdag 10 oktober 2009 tussen 10 uur 30 en 11 uur 30 werd opgebeld door Othmane. Othmane zei dat hij hem dringend nodig had. Hij zei niet precies waarom. Hij liet verstaan dat hij de koran had gelezen voor een meisje en dat dit meisje niet goed was. Even later belde Othmane hem terug op met de boodschap dat iemand hem zou komen ophalen. Hij werd opgehaald in de (...) door iemand met een wagen. Voordat hij in de wagen stapte, vroeg E. M. wat er gaande was. De man vertelde hem dat er een meisje een beetje verbrand was en dat ze verzwakt was. Toen hij dat hoorde heeft E. M. voorgesteld eerst bij de apotheker van wacht flammazine en supradyn te gaan kopen, hetgeen hij ook deed bij de apotheek in de (...). (Navraag bij de aangewezen apotheek op de (...) leert dat er om 13 uur 08 flammazine, kompressen en supradyn energie gekocht werden)

Ayad E. M. schrok toen hij het meisje zag. Ze lag op een bed in een slaapkamer. Volgens Ayad E. M. leefde het meisje niet meer. Zij lag met haar mond open en haar ogen waren eveneens geopend. Volgens E. M. was er ook geen ademhaling meer. Hij heeft aan haar pols gevoeld en aan de halsslagader en voelde geen pols meer. Hij heeft de raad gegeven de hulpdiensten te bellen. Hij heeft tegen Othmane gezegd dat volgens hem het meisje overleden was.

Hij is samen met Othmane weggegaan. Het is juist dat hij toen op straat nog heeft staan wachten. Othmane heeft nog met een buur staan praten. Zowel Othmane als hij waren die dag gekleed in een jellabah. Othmane heeft de tram genomen aan het Sportpaleis.

Een tweetal uur nadien heeft Ayad E. M. nog gebeld met Othmane om hem bijkomende inlichtingen te vragen in verband met het gebeurde. Hij vroeg hem wat hij ging doen en of hij zich zelf zou aangeven. Aangezien er iemand overleden was en Othmane G. het verhaal kende en er vrijdag de koran was gaan lezen, leek hem dit voor Othmane het beste.

10. b. Verklaring Abdelhavid E. K.

Abdelhavid E. L. stelt dat hij vijf jaar eerder op verzoek van Othmane G. voor hem een gsm-abonnement afsloot bij BASE (telefoonnummer (...)).

Na zijn verklaringen diverse keren te hebben gewijzigd, stelt E. L. dat Othmane hem op zaterdag 10 oktober 2009 gecontacteerd heeft. Ze ontmoetten elkaar aan de moskee. Othmane vertelde hem dat hij bezig geweest was met een duiveluitdrijving en dat terwijl hij aanwezig was of daarna het meisje is gestorven. Hij vertelde hem dat hij het gsm-nummer dat op naam van E. L. stond had doorgegeven aan de familie en dat zijn nummer gekend was. Door het overlijden zou het kunnen dat de politie hem zou contacteren, aldus Othmane. E. L. heeft dan gezegd dat hij Othmane vertrouwde en hoopte dat Othmane zelf naar de politie zou gaan.

Ahmed S., voorzitter van de vzw A., aan wie E. L. om raad gevraagd heeft de dag nadien (zondag), heeft hem geadviseerd het gsm-abonnement op zijn naam stop te zetten, hetgeen E. L. ook gedaan heeft.

10.c. Verklaring Taieb Z.

Taieb Z., buurman van de familie A., verklaart dat hij, nadat hij de kinderen A. terug naar huis had gebracht na het bezoek aan de moskee, zag dat Othmane aan de overzijde van de straat stond met nog een ander persoon. Z. vroeg hem of hij even wou binnen komen om iets te drinken, maar Othmane zei dat hij daar geen tijd voor had. Othmane zei dat ze aan het wachten waren op iemand die hen kwam ophalen.

10. d. Verklaring Najat C.

Najat C. verklaart dat zij als interculturele bemiddelaarster werkt in het UZ en Othmane G. kent als mogelijke opvolger voor S. die rituele wassingen uitvoerde. Ze weet dat G. illegaal is en dat hij zich tracht te regulariseren. Hij heeft verschillende keren bij haar overnacht. In oktober 2009 heeft hij van 11 oktober tot 21 oktober 2009 bij haar verbleven. Hij heeft toen niet gesproken over de problemen die hij zou gehad hebben in Antwerpen.

* * *

De verdediging van Othmane G. stelt dat het niet ter plaatse blijven een menselijke reactie is vanuit zijn perspectief, 'als persoon zonder wettige verblijfstitel, betrokken als gebedslezer bij een 18-jarig meisje dat nadien bij zijn afwezigheid is overleden (sic).'

Nochtans blijkt uit diverse verklaringen in het strafonderzoek, waaronder die van Ebrahim H., dat iedereen in de buurt van het K. Othmane kende. Hij hielp bij familiale en sociale problemen, deed rituele wassingen en bezocht ziekenhuizen om mensen bij te staan. Ook Saïd E. K. verklaart dat Othmane G. zeer actief is binnen de

gemeenschap, ook naar de Vlaamse gemeenschap toe. Hij voert dialoog met allerlei instanties, waaronder "Samenlevingsopbouw", aldus K..

Othmane G. verklaarde zelf dat hij na het overlijden van Layla in Gent verbleven heeft, bij een vrouw, Najat C.. Hij kent het adres niet meer. Hij verbleef daar omdat hij geen slaappleats had. Op de vraag waarom hij in Gent verbleef, terwijl zijn leven zich in Antwerpen situeerde, antwoordt hij dat hij niet op de vlucht ging, maar niet bij Tarik kon blijven omdat deze getrouwd was. Hij had niet de bedoeling zich in Gent te vestigen. Hij heeft ook een week bij de organisatie "(...)" verbleven op de (...). Niemand wist ervan. Hij had een sleutel. Hij vertrok er 's morgens heel vroeg en kwam er 's avonds pas heel laat terug aan. Zijn persoonlijke spullen staan in de kelder van een sociale woning op het (...).

In deze persoonlijke spullen treft de politie documenten aan, waaronder een aantal verklaringen met het oog op een regularisatie van het verblijfsstatuut van Othmane G. in 2007. Hierin zit onder meer een verklaring van de vzw A. dat Othmane G. er al sinds 2004 actief is als vrijwilliger.

11. De ouders van Layla lieten aanvankelijk uitschijnen dat het overlijden van Layla een ongeval was

Aanvankelijk trachtten de ouders van Layla haar overlijden voor te stellen als een ongeval, 'iets met een waterkoker', en maakten zij geen enkele melding van de tussenkomst van Othmane G..

11 a. Eerste vaststellingen verbalisanten

De agenten die als eerste ter plaatse kwamen, kregen te horen van de familie dat Layla 'een douche wou nemen en iets met de waterkoker had gedaan'.

11 b. Verklaring spoedverpleegkundige G.

Hilde G., spoed verpleegkundige in het (...), van dienst op 10 oktober 2009, die werd opgeroepen naar de (...) te Antwerpen, verklaart dat de moeder naast het bed van Layla stond. De moeder zei dat Layla zich verbrand had met een waterkoker en dat het al even geleden was. Iemand van de aanwezigen zei dat het bad er iets mee te maken had. Ze had daar water over zich gedaan. Haar collega, Peter M., is aan het badwater gaan voelen en volgens hem was het koud water.

11.c. Verklaring Taieb Z.

Taieb Z., buurman van de familie A., verklaart dat hij, nadat hij de kinderen A. terug naar huis had gebracht na het bezoek aan de moskee, zag dat Othmane aan de overzijde van de straat stond met nog een ander persoon. Z. vroeg hem of hij even wou binnen komen om iets te drinken, maar Othmane zei dat hij daar geen tijd voor had. Othmane zei dat ze aan het wachten waren op iemand die hen kwam ophalen. Toen zag hij Sellem de woning binnen en buiten gaan. Sellem zei dat het niet goed

ging met Nawal (Layla) en dat er een ambulance onderweg was. Hij is mee naar boven gegaan toen de tweede ambulance aankwam en heeft de brandwonden bij Layla gezien. Toen hij vroeg waar de verwonding vandaan kwam, zei Aicha hem dat Nawal (Layla) met een waterkoker naar de badkamer gegaan was en dat zij daar een ongeluk had gehad, waardoor zij door het kokende water verbrand was.

11.d. Gecapteerde gesprekken

In een afgeluisterd telefoongesprek van 28 oktober 2009 om 12 uur 03 tussen Aicha E. A. en Sellem Z., zegt Sellem tegen Aicha dat hij (de imam) zichzelf heeft aangegeven en dat dat hij een maand moet blijven zitten. Aicha zegt dat ze nog niet gezegd heeft dat hij haar in bad heeft gestoken.

Om 12 uur 34 (28 oktober 2009) wordt een gesprek afgeluisterd tussen Aicha E. A. en Fatim Z. Z. waarin Fatim Z. zegt tegen Aicha dat ze het spel van de gek moet spelen, ze moet de psychologie van westerlingen meespelen.

11.e. Verklaring Aicha E. A.

In haar eerste verklaring op 10 oktober 2009 stelt Aicha E. A. dat Layla had moeten overgeven en vreemde dromen had. Layla heeft de voorbije nacht bij haar moeder geslapen, 's Ochtends zei Layla dat ze zich beter voelde. Terwijl Layla een bad nam, zette Aicha beneden thee. Ze was reeds enige tijd in de keuken toen ze plots een gil hoorde. Ze ging kijken in de badkamer en zag dat Layla rechtop in het bad stond. Heel haar lichaam trilde. Er was enkel een bodem water in het bad. De ketel van de warmwaterkoker lag in het bad en de elektrische aansluiting zat nog in het stopcontact. Ze heeft geen water naast het bad gezien. Layla riep dat ze verbrand was. Aicha heeft Layla met water besprenkeld. Layla begon te trillen. Ze kon niet meer praten. Ze hebben dokter Lievens proberen bellen, maar het was antwoordapparaat. Ze heeft Layla een nieuwe pyjama aangedaan, zelf gesmeerd op de brandwonden. Haar man bleef bij Layla, terwijl Aicha verder ging opruimen. Toen ze in de slaapkamer kwam, heeft ze Layla ververst. Toen ze merkte dat haar kracht afnam heeft ze aan haar broer Z. gevraagd de 100 te bellen.

11.f. Verklaring Hamid A chichi

Hamid A. stelt in zijn eerste verklaring van 10 oktober 2009 dat hij niets gezien heeft. Hij stelt dat Layla de laatste tijd ziek, vermoeid en zwak was. Hij heeft zijn vrouw geholpen Layla, die in een deken, aan de badkamer stond, naar de kamer van de broers te dragen. Hij hoorde van zijn vrouw dat Layla gevallen was.

Abdelsalam heeft de 100 gebeld. Abdelsalam heeft Hamid verteld dat Layla verbrand was door water. Over de waterkoker verklaart hij dat die in de keuken staat om koffie of thee te maken. Ze hebben die waterkoker niet in de badkamer vermits ze normaal warm water hebben.

IV. Strafrechtelijke kwalificatie van de feiten

Beklaagden worden vervolgd om, in de nacht van 9 oktober 2009 op 10 oktober 2009, met voorbedachten rade, opzettelijk doch zonder het oogmerk te doden, slagen of verwondingen te hebben toegebracht aan Layla A., geboren te Antwerpen op 18 maart 1991, de slagen of verwondingen hebbende haar dood veroorzaakt, met de verzwarende omstandigheid dat de feiten gepleegd werden door haar vader, moeder en een andere persoon die gezag heeft over het slachtoffer dat uit hoofde van haar lichaams - of geestestoestand niet bij machte is om in haar onderhoud te voorzien of door een persoon die haar onder zijn bewaring heeft, of door een persoon die occasioneel of gewoonlijk samenwoont met het slachtoffer.

Eerste beklaagde Othmane G. betwist de feiten en vraagt te worden vrijgesproken bij gebrek aan bewijs, minstens op grond van twijfel.

Tweede beklaagde Hamid A. en derde beklaagde Aicha E. A. betwisten eveneens de feiten en vragen de vrijspraak. Ondergeschikt vragen zij de afwijzing van het verzoek tot herkwalificatie naar foltering en vragen zij de afwijzing van de verzwarende omstandigheid voorzien in artikel 401 Strafwetboek.

Burgerlijke partijen Warda A. en Ekram A. verzoeken in hoofdorde dat de feiten zouden worden geherkwalificeerd naar foltering zoals voorzien in artikel 4\7bis van het Strafwetboek en verzoeken dat de rechtbank zich onbevoegd zou verklaren om kennis te nemen van de feiten. Ondergeschikt sluiten zij zich aan bij de kwalificatie zoals voorzien door het openbaar ministerie in de dagvaarding.

Het Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme, eveneens burgerlijke partij, verzoekt de strafrechtelijke kwalificatie zoals voorzien in de dagvaarding, aan te vullen met de verzwarende omstandigheid omschreven in artikel 405quater van het Strafwetboek, met name de discriminatoire drijfveer, en meer bepaald het misprijzen voor of de vijandigheid tegen de lesbische geaardheid van Layla A..

Burgerlijke partij vzw ç. legde een nota burgerlijke partij stel ling neer ter zitting van 3 december 2014 waarin 1 euro morele schadevergoeding wordt gevraagd op grond van de feiten voorzien in de tenlastelegging in de dagvaarding. Ter zitting deelde de raadsman van vzw ç. mee zich aan te sluiten bij het Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme, en stelde hij dat het motief voor het misdrijf de lesbische geaardheid van het slachtoffer was. Anderzijds sloot de raadsman van de vzw ç. zich aan bij burgerlijke partij Warda A. die in hoofdorde vraagt dat de rechtbank zich onbevoegd zou verklaren.

Alle partijen hebben de gelegenheid gehad standpunt in te nemen met betrekking tot een eventuele herkwalificatie.

1. Juridische principes

Artikel 417bis lid 1 van het Strafwetboek definieert foltering als volgt: "elke opzettelijke onmenselijke behandeling die hevige pijn of ernstig en vreselijk lichamelijk of geestelijk lijden veroorzaakt".

In de memorie van de toelichting bij het wetsontwerp voor de wet van 14 juni 2002 (Pari. St. Kamer 2000 - 2001, nr. 1387/001, p. 8, nrs. 14, 16) wordt onder meer het volgende gesteld:

"14. Het begrip foltering in het Strafwetboek moet ook geen rekening houden met de volgende twee wezenlijke beperkingen die voorkomen in voornoemd artikel 1 van het Verdrag (van New York van 10 december 1984): de beperking inzake de hoedanigheid van de dader en die inzake bijzonder opzet.

16. De vereiste van bijzonder opzet, bedoeld in het Verdrag, moet worden geweerd uit de interpretatie van het nieuwe artikel 417bis. [...] Zowel uit de bewoordingen van de definitie als uit de voorbereidende werkzaamheden betreffende het Verdrag blijkt duidelijk dat "gratis foltering" niet worden bedoeld. Zulks betekent evenwel niet dat niet alles in het werk moet worden gesteld opdat zij zouden ressorteren onder het toepassingsgebied van het begrip nationaal recht. Bijgevolg kan de Belgische rechter handelingen die hevig leed veroorzaken als "foltering" omschrijven, zelfs als de handelingen "gratis foltering" opleveren".

Verder wordt in de memorie van toelichting onderstreept dat voor het overige de tenlastelegging in ons nationaal recht overeenstemt met de omschrijving van foltering in het internationaal recht. Wat de aard van het leed betreft, wordt onderstreept dat het leed zowel lichamelijk als geestelijk kan zijn, en dat er rekening dient te worden gehouden met de intensiteit van het leed ("hevig leed") (Pari. St. Kamer 2000 - 2001, nr. 1387/001, p. 8, nrs. 18, 20 en 21).

Vervolgens bepaalt de memorie van toelichting onder nummer 23: "het volstaat niet de intensiteit van het leed te onderstrepen om de specificiteit van de nieuwe tenlastelegging te bewijzen. Zij schuilt tevens in de ernst van de daad, niet zozeer omdat daardoor pijn wordt veroorzaakt, maar vooral omdat zij de uitdrukking is van bijzondere minachting voor het individu".

Uit de parlementaire voorbereiding voor de wet van 14 juni 2002 blijkt dat het oorspronkelijk niet de bedoeling was het begrip 'foltering' in de wet te definiëren. Na advies van de Raad van State, werd een amendement ingediend, waarin werd voorgesteld het begrip foltering als volgt te definiëren: "foltering: elke opzettelijke onmenselijke behandeling die zeer hevige pijn of ernstig en vreselijk lichamelijk of geestelijk lijden veroorzaakt" (Pari. St. Kamer 2000 -2001, nr. 1387/006, p. 12).

De verantwoording hiervoor luidde als volgt:

"Om nader te bepalen wat onder de termen "foltering", "onmenselijke behandeling" en "onterende behandeling" moet worden verstaan, en aldus het wettigheidsbeginsel inzake overtredingen en straffen in acht te nemen, biedt dit artikel een omschrijving van die termen, die enerzijds gegrond is op de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, wat artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van

de Rechten van de Mens betreft, en anderzijds op een arrest van het Arbitragehof (arrest 51/94 van 29 juni 1994).

Inzonderheid de gradatie met betrekking tot de intensiteit van het lijden dat het slachtoffer te beurt valt, welke kenmerkend is voor de interpretatie die het Europees Hof voor de Rechten van de Mens hanteert om een onderscheid te maken tussen de begrippen "foltering", "onmenselijke behandeling" en "onterende behandeling" is hierbij in aanmerking genomen. " (Parl. St. Kamer 2000-2001, nr. 1387/006, p. 12)

In een begeleidende nota bij het amendement (Parl. St. Kamer 2000 - 2001, nr. 1387/006, p. 21) wordt nog verwezen naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, en stelt men met betrekking tot de wettelijke omschrijving van foltering dat de interpretatie van het Hof gegrond is op de intensiteit van het leed dat het slachtoffer te verduren krijgt.

Het Hof van Cassatie oordeelde bij arrest van 4 februari 2009 dat door de afzonderlijke telastlegging foltering in te voeren, de wet van 14 juni 2002 het strafbaar karakter van de feiten niet doet afhangen van de veelheid van de feiten, noch van het voortduren ervan in de tijd.

Verder stelt het Hof van Cassatie dat uit de parlementaire voorbereiding van de wet immers blijkt dat de wet autonoom gewelddaden bestraft die gekenmerkt worden door de ernst van de handeling, in zoverre de handeling getuigt van volledig misprijzen voor het individu en de hevigheid van het opzettelijk aan het slachtoffer toegebrachte leed (Cass. 4 februari 2009, nr. P.08.1776.F).

In een later arrest van 1 december 2010 oordeelt het Hof van Cassatie dat voor het misdrijf foltering geen bijzonder opzet vereist is, doch enkel een algemeen opzet (Cass. 1 december 2010, nr. P. 10.0641.N/2).

Algemeen opzet houdt in dat de dader weet dat hij de strafwet overtreedt, maar desondanks die gedraging toch wil stellen. Het is echter niet nodig dat hij een bijzondere geestesgesteldheid heeft - zoals kwaad opzet - of dat hij op grond van specifieke motieven handelt. In het geval van foltering houdt dit in dat de dader dusdanig handelt dat hij hevige pijn of ernstig en vreselijk lijden toebrengt en dat hij zo ook wil handelen, al weet hij dat dit strafrechtelijk verboden is. (zie ook in die zin S. D., "De 'animus torquendi' - het moreel bestanddeel van het misdrijf foltering zoals omschreven in artikel 417bis, Ie Strafwetboek", noot bij Cass. I december 2010, Nullum Crimen 2011, p. 193 e.v.).

Het onderscheidend criterium van de foltering bestaat in het leed dat door de gekozen handelwijze wordt toegebracht. Via de vermelding dat het moet gaan om hevige pijn en dat het lichamelijk of geestelijk lijden ernstig en vreselijk moet zijn, wordt vereist dat een zekere vorm van intensiteit van het veroorzaakte leed wordt bereikt. Wordt deze grens niet bereikt, dan is er sprake van een onmenselijke behandeling of een onterende behandeling. Dit past in de visie dat enkel het ergste leed en de zwaarste pijn als foltering kan worden beschouwd en de pijndrempel dus hoger ligt dan voor andere strafrechtelijke kwalificaties die een mishandeling omvatten. (J. D. H., Fysiek interpersoonlijk geweld: een onderzoek naar de accuraatheid en coherentie van de

strafrechtelijke kwalificaties en instrumenten aangewend als reactie op fysiek interpersoonlijk geweld, Intersentia, Antwerpen, 2014, p. 549 nr. 590).

De beoordeling van de graad en intensiteit van het lijden gebeurt op casuïstische wijze, rekening houdend met alle omstandigheden van de zaak zoals de duur van de onmenselijke behandeling, de gebruikte methoden, de fysieke en geestelijke gevolgen en in sommige gevallen de leeftijd, het geslacht en de gezondheidstoestand van het slachtoffer. (J. D. H., o.c., p. 549 nr. 590).

De foltering moet niet bestaan uit een veelheid aan feiten; het is niet vereist dat de mishandeling systematisch gebeurt of een repetitief karakter heeft. Eén gedraging kan dermate ernstig zijn dat de feiten de gestelde pijndrempel overschrijden en als een foltering kunnen worden gekwalificeerd. De gedraging die de foltering uitmaakt kan zowel een actief handelen als een nalaten te handelen zijn. (J. D. H. o.c, p. 550 nr. 591).

De definitie van foltering in artikel AM bis Strafwetboek is ruimer dan deze uit het VN - Folterverdrag. In tegenstelling tot dit verdrag is het voor de Belgische strafbaarstelling niet vereist dat een overheidsfunctionaris op de een of andere manier bij de feiten is betrokken. Op die manier kunnen ook feiten van puur interpersoonlijk geweld als foltering worden gekwalificeerd. Het maakt het ook mogelijk om van foltering te spreken in bijvoorbeeld een context van intrafamiliaal of huiselijk geweld. (J. D. H., o.c, p. 550 nr. 592).

Een ander duidelijk verschil is dat voor de foltering uit artikel 417bis Strafwetboek slechts een algemeen opzet wordt vereist en geen bijzonder opzet. Hierdoor kan ook een 'gratuite foltering' onder deze strafbaarstelling vallen. Hiermee gaat de Belgische wetgever in tegen de traditionele invulling van het begrip foltering in het internationaal (strafrecht. (J. D. H., o.c,p. 551 nr. 592).

2. Toepassing op huidige zaak

Er werd Layla gezegd dat zij door 'djinn' of duivels bezeten was. Zij werd onderworpen aan gebedssessies waarbij Othmane G. haar voorlas uit de koran. Zij diende haar eten, de dagen voorafgaand aan de nacht van 9 op 10 oktober 2009, met ritueel gezegend water te besprenkelen, hetgeen zij ook deed. Zij werd ingesmeerd met olijfolie en moest ruiken aan 'qatraan' (teer of pek).

In de nacht van 9 op 10 oktober 2009 diende zij in pyjama plaats te nemen in bad, en gedurende twee verschillende sessies goot Othmane G., die zich voorstelde als genezer, kokend water over haar lichaam, voornamelijk over haar buikstreek.

Het DNA-profiel van Othmane G. werd aangetroffen op het handvat en de houder van de waterkoker.

De beide ouders van Layla waren van deze praktijken op de hoogte en waren op actieve wijze betrokken bij de handelingen van Othmane G..

Beide ouders waren aanwezig in de woning in de nacht van 9 op 10 oktober 2009.

Aicha E. A. geeft toe dat zij Othmane G. inschakelde om haar dochter te behandelen, en hem ook telkens liet terugkomen toen, naar haar mening, zijn behandelingen niet hielpen.

Nadat Layla tijdens een eerste nachtelijke sessie van vrijdag 9 op zaterdag 10 oktober in de badkamer behandeld werd door Othmane G., heeft Aicha E. A. een brandwonde opgemerkt aan de linkerhandrug van Layla. Ze verklaart dat ze Layla samen met Othmane terug in bed gelegd heeft. Nadien heeft zij omstreeks 1 uur 52 terug telefonisch contact gezocht met Othmane G. omdat het niet goed ging met Layla, en heeft zij hem gevraagd terug te komen, waarna een tweede sessie volgde in de badkamer. Aicha was erbij toen Othmane G. haar dochter in bad tijdens een tweede sessie meermaals overgoot met kokend water. Zij heeft aanschouwd wat er gebeurde en noodzakelijke hulp verleend bij de feiten. Anderzijds heeft zij er zich van onthouden om, op een moment waarop haar dochter duidelijk hulp nodig had, de reguliere hulpdiensten te verwittigen. Er werd slechts een eerste telefonisch contact met de huisarts van de familie (dokter L.) geregistreerd om 13 uur 38 (antwoordapparaat).

Hamid A. wist dat zijn echtgenote Othmane G. had gecontacteerd om bij hun dochter duivels uit te drijven. Hij liet hem binnen in hun woning.

Hij verklaart verder dat hij de nacht van de feiten Layla hoorde gillen. Toen hij ging kijken door een kier van de badkamerdeur zag hij dat zijn dochter in pyjama in bad zat en geslagen werd door Othmane G.. Hamid A. duwde de deur iets verder open, maar Othmane G. deed hem teken om weg te gaan. Hamid is dan in zijn kamer gaan zitten luisteren, maar hoorde niets meer.

Hij heeft die nacht ook met behulp van Sellem Z. de broers van Layla tijdens hun slaap in een andere kamer gelegd. Hij greep tijdens de behandeling door Othmane G. niet in, maar liet hem integendeel toe het aangevatte ritueel verder te zetten.

De verklaringen van Laura G., R. v. R. en andere getuigen en het deskundigenverslag van dokter J. alsook de psychiatrische autopsie, bewijzen dat Layla zowel fysiek als mentaal kwetsbaar was op het ogenblik van de feiten. Zij had een laag lichaamsgewicht, was verzwakt en verkeerde op bepaalde momenten in een toestand van psychose.

Dat zij evenwel niet in staat zou geweest zijn uit hoofde van haar lichaams- of geestestoestand om in haar eigen onderhoud te voorzien op het moment van de feiten, is niet bewezen.

Layla was meerderjarig en volgde normaal onderwijs tot op de dag voor de feiten. Zij was derhalve bij machte in haar eigen onderhoud te voorzien.

Het is ongetwijfeld zo dat de 18-jarige Layla, die verzwakt was en tenger gebouwd, en slechts schaars gekleed in pyjama, helse pijnen doorstaan heeft toen Othmane G. haar buikstreek diverse keren overgoot met heet water. Dat zij in bad zat en mogelijk lichte afkoeling kon vinden in het lauwe badwater, doet niets af aan het feit dat het overgieten met kokend water uitermate pijnlijk moet zijn geweest.

Bovendien waren ook de omstandigheden van die aard dat Layla zeer ernstig mentaal heeft geleden tijdens de rituele 'badsessies'. Zij was een 18-jarig schoolgaand meisje, goed geïntegreerd in de Westerse samenleving, voor wie het bijzonder vernederend moet zijn geweest te worden bestempeld als door de duivel bezeten, en als behandeling hiertegen in haar eigen woning, op verzoek en met medeweten van haar ouders, midden in de nacht te moeten plaatsnemen in bad om verschillende keren te worden overgoten met kokend water door een 27-jarige man die zich voorstelde als imam.

Zij heeft enorm fysiek en mentaal geleden. Haar ouders schakelden de reguliere hulpdiensten pas in toen zij reeds gestorven was.

De deskundigen stellen dat het overgieten met heet water van Layla niet tot haar dood heeft geleid. De doodsoorzaak is immers gelegen in een chemische brandverwonding met de base natriumhydroxide.

Een bepaalde geloofsovertuiging rechtvaardigt op geen enkele wijze de behandeling die Layla in de nacht van 9 op 10 oktober 2009 heeft moeten ondergaan. Het geheel van omstandigheden en het verloop van de uren voorafgaand aan het overlijden van Layla getuigen naar het oordeel van de rechtbank van een duidelijk misprijzen van beklagden voor Layla's persoon.

De rechtbank oordeelt dat de handelingen die met zekerheid kunnen worden toegeschreven aan beklagden als foltering dienen te worden gekwalificeerd, met de verzwarende omstandigheid dat deze gepleegd werd op een persoon van wie de kwetsbare toestand, ten gevolge van haar precaire toestand duidelijk was (artikel 417ter, tweede lid, 1° b)).

Artikel 417ter, tweede lid, 1°, b) van het Strafwetboek, werd gewijzigd bij wet van 26 november 2011 tot wijziging en aanvulling van het Strafwetboek teneinde het misbruik van de zwakke toestand van personen strafbaar te stellen, en de strafrechtelijke bescherming van kwetsbare personen tegen mishandeling uit te breiden.

Artikel 13 van deze wet voorziet:

"In artikel 417ter, tweede lid, 1°, b) Strafwetboek, ingevoegd bij wet van 14 juni 2002, worden de woorden "die ingevolge zwangerschap, een ziekte, dan wel een lichamenlijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid of wegens een precaire toestand bijzonder kwetsbaar is " vervangen door de woorden "van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van de leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamenlijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid of ten gevolge van zijn precaire toestand duidelijk was of de dader bekend was".

In beginsel heeft iedere strafwet die voor de beklagde een gunstige uitwerking heeft, terugwerkende kracht (artikel 2 alinea 2 Strafwetboek), zodat de verzwarende omstandigheid, zoals omschreven in de wet van 26 november 2011 de voorkeur verdient ("van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van de leeftijd, zwangerschap,

een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid of ten gevolge van zijn precaire toestand duidelijk was of de dader bekend was").

* * *

Artikel 405quater Strafwetboek voorziet niet in een strafverzwaring voor het misdrijf van foltering bepaald in artikel 417 ter Strafwetboek, zodat de door de burgerlijke partijen voorgehouden discriminatoire drijfveer geen implicatie heeft op de strafrechtelijke kwalificatie van het misdrijf.

* * *

De rechtbank herkwalificeert bijgevolg het feit zoals voorzien in de dagvaarding als volgt:

'Te Antwerpen, in de nacht van 9 oktober 2009 op 10 oktober 2009,

Layla A., geboren te Antwerpen op 18 maart 1991, te hebben gefolterd, de feiten gepleegd op een persoon van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van haar precaire toestand duidelijk was of de dader bekend was '.

Het tenlastegelegde feit is door deze herkwalificatie niet gewijzigd en de rechtbank is bevoegd om hiervan kennis te nemen,

2.a. Othmane G.

De schuld van Othmane G. aan het misdrijf van foltering met de verzwarende omstandigheid van artikel 417ter, 1° b Strafwetboek zoals hierboven gekwalificeerd, blijkt uit het aantreffen van zijn DNA-profiel op het handvat en de houder van de waterkoker, aangevuld met de verklaringen van Aicha E. A. en deze van Hamid A., die beiden meermaals bevestigden dat Othmane G. hun dochter in de badkamer behandelde. Aicha E. A. was erbij toen Othmane haar meermaals overgoot met kokend water uit de waterkoker. Hamid A. hoorde zijn dochter gillen en zag dat Othmane zijn dochter op haar borst en rug sloeg terwijl zij in bad zat.

Verder verwijst de rechtbank nog naar de vaststellingen van de verbalisanten, de resultaten van de deskundigenonderzoeken, de resultaten van het retro-actief telefonie-onderzoek en de gecapteerde gesprekken, de verklaringen van een aantal getuigen waaronder Laura G., Robin v. R., Sellem Z., Ayad E. M., Abdelhavid E. L., Zohra S. en de houding van Othmane G. na de feiten, toen hij zich verborgen hield voor de politie.

2.b. Hamid A. en Aicha E. A.

Het onderzoek heeft uitgewezen dat Othmane G. moreel gezag had tegenover de ouders van Layla.

Hij stelde zich aan hen voor als 'imam' of 'gebedsgenezer', kwam verschillende keren naar hun woning en gebruikte allerlei technieken om duivels bij Layla uit te drijven.

Dit neemt niet weg dat de ouders ook een eigen verantwoordelijkheid hebben en zich niet kunnen verschuilen achter de beweerde professionaliteit van Othmane G..

Ook ongeletterde personen, zoals beklaagden zichzelf voorstellen, weten dat het overgieten van een jong, fysiek en mentaal verzwakt meisje in bad, met kokend water, midden in de nacht met als doel om bij haar duivels uit te drijven, extreme pijn en hevig mentaal en fysiek leed veroorzaakt.

De schuld van Aicha E. A. bij de feiten blijkt uit haar eigen verklaringen, waarin zij toegeeft meermaals beroep te hebben gedaan op Othmane G. om haar dochter te behandelen, en hem zelfs in de nacht van 9 op 10 oktober 2009 tweemaal naar de woning liet komen. Nadat Othmane G. met haar medeweten Layla in de badkamer behandeld had, belde zij hem opnieuw op om 1 uur 52, omdat het niet goed ging met Layla en Layla niet meer met haar sprak. Zij vroeg aan Othmane G. om terug te komen.

De schuld van Aicha E. A. blijkt uit de vaststellingen van de verbalisanten, de gecapteerde gesprekken, de deskundigenverslagen, alsook haar eigen verklaringen, de verklaringen van Hamid A., en de verklaringen van een aantal getuigen waaronder Robin v. R., Laura G., Sellem Z. en Taieb Z..

Ook de actieve betrokkenheid van Hamid A. bij de foltering is bewezen. De rechtbank verwijst hiervoor naar de vaststellingen van de verbalisanten, het telefonie-onderzoek, de eigen verklaringen van Hamid A. en de verklaringen van Aicha E. A., alsook deze van een aantal getuigen waaronder Sellem Z..

V. Straftoemeting

De bewezen verklaarde feiten van foltering zijn bijzonder ernstig en uitermate laakbaar.

Layla A. was 18 jaar en fysiek en mentaal kwetsbaar, toen haar moeder beroep deed op Othmane G. om bij haar een rituele duiveluitdrijving uit te voeren.

Layla onderging ongetwijfeld helse fysieke en mentale pijn toen zij, gekleed in pyjama in bad, een aantal keer met kokend water overgoten werd.

Het was haar eigen moeder, Aicha E. A., die met medeweten van Layla's vader, Hamid A., beroep deed op Othmane G..

Het islamitisch geloof in duivels (djinn) en de behandelwijze (ruqya) mag er nooit toe leiden dat iemand op dergelijke wijze gefolterd wordt zoals bij Layla gebeurd is.

Othmane G. wierp zich op als gezaghebbend figuur binnen de Antwerpse Islamitische gemeenschap.

Hij was op vrijwillige basis onder meer actief binnen de vzw A. te Hoboken, waar hij mee instond voor rituele wassingen van overleden moslims en begeleiding van nabestaanden. In het dossier dat Othmane G. indiende om te worden geregulariseerd zitten getuigenissen van medewerkers van ziekenhuizen en mortuaria die hem beschrijven als een goede, vrijwillige hulpverlener. Hij gaf ook soms uitleg over de islam en rondleidingen voor scholen en verenigingen in de moskee (...) en was betrokken bij allerlei buurtacties op het K. en wordt zijn hulp binnen de Marokkaanse gemeenschap ingeroepen bij huwelijks- en gezinsproblemen of rouwverwerking.

Othmane G. werd psychiatrisch onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat hij functioneert op een normaal begaafd intellectueel niveau. Er zijn geen aanwijzingen van acute psychologische / psychiatrische stoornissen. Hij maakt een normaal gestemde tot opgewekte indruk en vertoont geen tekens van omlijnende acute psychopathologische symptomen. Er zijn vooral aanwijzingen van narcistische persoonlijkheidskenmerken, zeker op het structurele niveau. Betrokkene heeft graag controle over zichzelf en zijn omgeving, maar tegelijk zijn er duidelijke aanwijzingen van een tekort aan zelfcontrole, van significante impulsiviteit dan wel van een dito planningsstoornis. Hij zal doorgaans licht verhoogd impulsief handelen en/of reageren. Hij is gevoelig voor krenking. Dit volgt uit een uitgesproken maar onbewuste nood aan spiegeling. Vanuit de grandiositeit en nood aan spiegeling is de voeling met de norm, c.q. de gewetensfunctie niet optimaal.

In het kader van het zeer uitgebreid moraliteitsonderzoek van beklagde werden diverse getuigen gehoord, die zich overwegend positief over hem uitlieten. Het moraliteitsonderzoek legde wel een aantal bijzondere eigenaardigheden bloot. Zo leefde hij klaarblijkelijk zeven jaar als illegaal in België, zonder enige officiële bron van inkomsten. Zijn omgeving ging er klaarblijkelijk van uit dat hij leefde van giften en solidariteit onder de Marokkaanse bevolking.

De verbalisanten die het moraliteitsonderzoek voerden, besluiten dat zij zelden een dergelijk positief moraliteitsverslag konden opmaken over een verdachte. Desondanks blijven er zeer veel vragen en kan men zich niet van de indruk ontdoen dat er een heel andere kant van Othmane G. bestaat die in het moraliteitsonderzoek helemaal niet belicht werd. Men vindt het vreemd dat bijna niemand van de getuigen iets kan vertellen over zijn persoonlijke achtergrond.

Zijn vroegere partner Jessica L. (waarover Othmane G. zweeg, ondanks zijn relatie en samenwoning met haar gedurende meer dan een jaar), betitelde Othmane G. als iemand die niet zijn ware gelaat toont, een grote hypocriet.

Het psychiatrisch verslag van Aicha E. A. maakt melding van een zwakbegaafd intellectueel niveau. Er zijn geen aanwijzingen van syndromale psychopathologie in de zin van acute psychologische/psychiatrische stoornissen. Er zijn geen indicaties van een omlijnende persoonlijkheidsstoornis. Het gaat wel om een overwegend weinig psychologisch gedifferentieerde vrouw, een onzekere vrouw met afhankelijke kenmerken. Zij werkt vlot mee aan het onderzoek, is beleefd en oogt authentiek maar maakt een naïeve indruk. Ze heeft voldoende voeling met de realiteit en fundamenteel ook met normen. Er zijn geen psychiatrische stoornissen te weerhouden.

Uit het moraliteitsverslag van Aicha E. A. blijkt dat de meeste getuigen zich zeer positief over haar uitlaten. Ook in haar omgeving geniet zij een goede faam. Een groot deel van de getuigen kan begrijpen dat Aicha E. A. in haar bezorgdheid en wanhoop om haar dochter een beroep deed op een gekende gebedslezer en hem ook blindelings vertrouwde.

Volgens het psychiatrisch verslag van Hamid A. situeert hij zich op zwakbegaafd intellectueel niveau. Er zijn geen indicaties van een omljnde persoonlijkheidsstructuur, maar wel van een overwegend primitieve en weinig psychologisch gedifferentieerde, afhankelijke persoonlijkheid. Betrokkene is coöperatief, vriendelijk en oogt authentiek maar maakt een naïeve indruk. Het gaat om een structuur-afhankelijke man, die als het ware psychologische bodem mist, maar zich toch als voldoende psychologisch sterk beleeft. Samengevat stelt het college van deskundigen dat er geen psychiatrische stoornis kan weerhouden worden, wat maakt dat er geen adviezen naar behandeling kunnen gemaakt worden.

Uit het moraliteitsonderzoek gevoerd naar Hamid A. is gebleken dat geen enkele getuige twijfelt aan de goede verstandhouding die er was tussen vader A. en zijn dochter Layla. Hij wordt omschreven als een stille, rustige, kalme, goede man. Eigenlijk iemand die zich liefst afzijdig houdt van anderen om mogelijke problemen te vermijden. Sommigen beweerden dat hij thuis gedomineerd wordt en niets in te brengen heeft in de gang van zaken.

Anderen verklaarden dat het ook wel in zijn aard ligt om eventuele moeilijkheden door anderen te laten oplossen, omdat hij het principe huldigt: "wat ik niet zie of hoor, weet ik niet en is er ook niet". De meeste Marokkaanse getuigen kunnen begrip opbrengen voor de situatie van de ouders die uit wanhoop omwille van de toestand van hun dochter Layla hun toevlucht namen tot het uitdrijvingsritueel. Zij menen dat de ouders te goeder trouw waren en al hun vertrouwen stelden in de "imam", maar hem juist daardoor ook zijn gang lieten gaan.

De rechtbank houdt bij de bestraffing rekening met de aard en de bijzondere ernst van de feiten, ieders aandeel hierin, de leeftijd en persoonlijkheid van beklaagden zoals deze onder meer naar voor komt uit de psychiatrische verslagen en moraliteitsonderzoeken.

De rechtbank houdt verder rekening met het blanco strafrechtelijk verleden van beklaagden en met hun huidige persoonlijke situatie.

VI. Burgerlijke vorderingen

I. Warda A.

Warda A. is een halfzus van Layla A.. Zij woonde niet meer thuis op het moment van de feiten.

Zij vordert een schadevergoeding forfaitair begroot op 25.000 euro (voor materiële en morele schade vermengd) lastens de eerste en derde beklaagde, te vermeerderen met de interesten vanaf datum van de feiten en een rechtsplegingsvergoeding van 2.200

euro.

De verdediging van beklaagden betwist het gevorderde bedrag.

Het staat vast dat Warda A. als halfzus zeer ernstige morele schade geleden heeft ten gevolge van de bewezen verklaarde feiten gepleegd op Layla.

De rechtbank begroot deze schadevergoeding ex aequo et bono op een bedrag van 3.000 euro. Dit bedrag dient te worden vermeerderd met de interesten vanaf datum van de feiten, alsook een rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 715 euro. Eerst en derde beklagde worden solidair veroordeeld tot betaling van dit bedrag.

Het meer- en andersgevorderde wordt afgewezen als ongegrond.

2, Ekram A.

Ekram A. is een halfzus van Layla A.. Zij woonde niet meer thuis op het moment van de feiten.

Zij vordert een provisionele materiële schadevergoeding ten bedrag van 630,93 euro, te vermeerderen met de interesten.

Daarnaast vordert zij een morele schadevergoeding, forfaitair begroot op 25.000 euro, te vermeerderen met de interesten vanaf datum van de feiten, alsook een rechtsplegingsvergoeding van 2.200 euro.

Het staat vast dat Ekram A. als halfzus van Layla A. zeer ernstige schade geleden heeft ten gevolge van de bewezen verklaarde feiten.

De verdediging van beklaagden betwist de vordering van burgerlijke partij.

Ekram A. legt stukken voor waaruit blijkt dat zij sinds 2 december 2013 een psychiatrische dagbehandeling volgt. De behandelende psychiater maakt melding van een psychotraumatische voorgeschiedenis met elementen van mishandeling, misbruik en verwaarlozing, en verwijst verder naar het overlijden van haar zus in 2009 tijdens een ritueel van duiveluitdrijving wat eveneens een traumatische gebeurtenis was voor Ekram A..

Hij stelt tevens dat er binnen het behandelkader expliciet aandacht wordt gegeven aan het verwerken van het traumatisch verlies van haar zus.

De rechtbank oordeelt dat de bewezen verklaarde feiten een zeer ernstige morele impact hebben voor Ekram A..

Het is niet omdat zij hiervoor pas enkele jaren na de feiten psychiatrische hulp gezocht heeft, dat deze kosten niet meer in oorzakelijk verband kunnen gebracht worden met de feiten.

De behandelende arts maakt trouwens melding van de traumatische gevolgen van het ritueel van de duiveluitdrijving bij Layla voor Ekram A..

De rechtbank begroot de materiële schade van Ekram als volgt:

- dagtherapie (...)	:	171,33 euro
- administratiekosten:		100.00 euro
totaal:		271,33 euro

Dit bedrag is redelijk en verantwoord en wordt gestaafd aan de hand van stukken, zodat het wordt toegekend. Het dient te worden vermeerderd met de vergoedende interesten vanaf de gemiddelde datum van betaling, 31 mei 2014, en met de gerechtelijke interesten vanaf heden.

Burgerlijke partij legt verder een stuk van 8 september 2014 voor waaruit blijkt dat zij een leefloon ontving van het OCMW sinds 1 oktober 2013.

Zij stelt dat zij voordien werkte in de horeca.

Dat zij ten gevolge van de feiten niet meer in staat was om te werken, is niet bewezen, zodat de rechtbank de provisionele vordering van burgerlijke partij wegens loonverlies afwijst als ongegrond.

De morele schade in hoofde van Ekram A. begroot de rechtbank ex aequo et bono op 3.000 euro.

Beklaagden dienen solidair te worden veroordeeld tot betaling van het bedrag van 3.271,33 euro, te vermeerderen met de interesten en een rechtsplegingsvergoeding van 715 euro.

3. De vzw ç.

Uit de statuten van de vzw ç. blijkt dat de vzw een koepelorganisatie is van holebi- en transgendergroepen, actief binnen de Vlaamse Gemeenschap. In de doelstellingen van de vzw is voorzien dat zij onder meer ijvert voor gelijke rechten en gelijke kansen voor homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgender personen.

De vzw stelt dat de feiten gepleegd ten aanzien van Layla voor de vzw schade veroorzaakt hebben en zij begroot haar schade ex aequo et bono op 1 euro.

De vordering van burgerlijke partij is onontvankelijk aangezien zij niet aantoont dat zij instemming gekregen heeft van het slachtoffer of één haar rechthebbenden zoals vereist in artikel 31 van de Antidiscriminatiewet van 10 mei 2007.

4. Het Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme

Het Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme (hiernagenoemd: het Centrum) stelt zich burgerlijke partij en vordert een schadevergoeding van 1 euro provisioneel, voor schade die veroorzaakt werd door het gepleegde misdrijf.

Burgerlijke partij legt een stuk neer waaruit blijkt dat Ekram A. conform artikel 31 van de Antiracismewet namens Layla A. haar toestemming geeft aan burgerlijke partij om in eigen naam in rechte op te treden op grond van volgende feiten: "homofobe motieven die mee aanleiding gegeven hebben tot het overlijden van Layla A. ".

Burgerlijke partij stelt dat de seksuele geaardheid van Layla het discriminatoir motief betrof voor de rituele "duiveluitdrijving".

Uit het strafonderzoek is gebleken dat Layla mogelijk lesbische gevoelens koesterde.

Hiervoor kan onder meer verwezen worden naar de verklaringen van klastitularis Robin V. R. en van vriendin Laura S. G., de teruggevonden chatgesprekken met Indhira G. en een aantal fragmenten uit het dagboek van Layla.

De rechtbank stelt vast dat de getuigen Robin V. R. en Laura S. G. het erover eens zijn dat Layla haar moeder inlichtte van haar mogelijke lesbische gevoelens in mei 2009.

Aicha E. A. heeft steeds ontkend dat Layla haar ooit over lesbische gevoelens zou hebben gesproken. Zij stelde zelfs dat dit onmogelijk is, en dat haar dochter 'proper en goed' was. Aicha verklaarde verder dat zij zeker was: haar dochter was heilig en perfect.

Laura S. G. stelt dat de problemen voor Layla thuis begonnen in mei 2009, omdat zij toen aan haar moeder had verteld dat zij lesbisch was. Vanaf mei 2009 was de situatie van Layla thuis sterk veranderd. Wanneer zij ondervraagd wordt over de algemene gezondheid van Layla, stelt Laura dat zij Layla steeds zeer mager gekend heeft, en dat Layla steeds goed at en helemaal niet leed aan anorexia. De laatste twee à drie weken zou zij vermagerd zijn, en Laura weet dat Layla een afspraak voor onderzoek gemaakt had in het UZ. De situatie is constant zo gebleven volgens Laura, tot donderdag 8 oktober 2009, toen Laura haar op de bus vertelde dat ze acht boze geesten had in haar maag.

Robin V. R. verklaart dat het hem pas vanaf het begin van het schooljaar 2009 - 2010 is opgevallen dat Layla erg mager was. Layla had hem gezegd dat ze ergens op het einde van de maand (oktober) naar een specialiste moest. Rond mei 2009 is Layla naar hem gekomen om te praten over haar geaardheid. Ze zei hem dat ze lesbische gevoelens had. Ze had het tegen haar mama gezegd, maar die had haar geantwoord dat dat niet kon zijn en dat ze het moest vergeten. Ze mocht er met niemand over praten en zeker niet met haar vader. Op donderdag 8 oktober 2009 was Layla in de les naar hem toegekomen. Ze had haar hand op haar buik gelegd gezegd dat ze "met duivels zat". Ze kon haar voordracht niet doen omdat ze niet had kunnen leren. De reden hiervoor was dat de imam was langs geweest om bij haar duivels uit te drijven.

Het is duidelijk dat Robin V. R. en Laura S. G. vertrouwensfiguren waren voor Layla.

Zij sprak met hen over haar mogelijke lesbische geaardheid in mei 2009. Zij lichtte hen toen ook in over de reactie van haar moeder hierop.

Ook begin oktober 2009 nam zij haar vriendin Laura en haar klastitularis Robin V. R. in vertrouwen. Zij sprak hen toen over de geesten waardoor zij bezeten zou zijn, de pijn die zij leed en de imam die haar behandelde.

Laura S. G. noch Robin V.R. leggen in hun verklaring een expliciete link tussen de mentale en fysieke moeilijkheden van Layla begin oktober 2009 en haar mogelijk lesbische gevoelens.

Zij verklaren allebei dat Layla hen zei dat ze met geesten of duivels zat, en dat ze haar eten besprenkelde. Laura spreekt over buikpijn bij Layla. Dat deze pijnen of mentale problemen voortvloeiden uit recente moeilijkheden thuis omtrent haar seksuele geaardheid, wordt door geen van beide getuigen aangehaald.

Verder is op geen enkele wijze aangetoond dat Othmane G. en Hamid A. op de hoogte waren van de mogelijk lesbische gevoelens van Layla.

Othmane G. werd pas voor het eerst gecontacteerd door Aicha E. A. op woensdag 7 oktober 2009. Zij had diens telefoonnummer reeds veel eerder in haar bezit. De getuigen stellen dat Layla haar moeder al in mei 2009 had ingelicht over haar lesbische gevoelens.

De rechtbank is derhalve van oordeel dat het niet bewezen is dat beklaagden de feiten zoals geherkwalificeerd gepleegd hebben tegenover Layla vanuit discriminatoir oogpunt, meer bepaald (mede) omwille van haar mogelijke lesbische gevoelens.

De vordering van burgerlijke partij wordt bijgevolg afgewezen als ongegrond.

5. Aicha E. A. en Hamid A.

Aicha E. A. en Hamid A. hebben zich burgerlijke partij gesteld en vorderen van eerste beklaagde Othmane G. een morele schadevergoeding van één euro.

Zij stellen dat zij een blindelings vertrouwen hadden in Othmane G. en bezorgd waren om hun dochter. Zij gingen ervan uit dat hij het beste met haar voor had. G. bouwde vertrouwen op bij hen en Layla, doch ging te ver. Hij bracht verwondingen toe aan Layla die volgens burgerlijke partijen tot haar dood hebben geleid. Toen hij beseftte dat hij te ver gegaan was, heeft hij getracht alle verantwoordelijkheid te ontlopen, en heeft hij hen gemanipuleerd opdat zij niet zouden spreken over hem, aldus burgerlijke partijen.

Het onderzoek heeft uitgewezen dat Othmane G. een moreel gezag had ten opzichte van de ouders van Layla.

Hij stelde zich aan hen voor als 'imam' of 'gebedsgenezer', kwam verschillende keren naar hun woning en voerde allerlei technieken uit om duivels bij Layla uit te drijven.

Dit neemt niet weg dat de ouders ook een eigen verantwoordelijkheid hebben en zich niet kunnen verschuilen achter de beweerde professionaliteit van Othmane G..

Ook ongeletterde personen zoals burgerlijke partijen, weten dat het overgieten van een jong, fysiek en mentaal verzwakt meisje in bad, met kokend water, midden in de nacht met het doel om bij haar duivels uit te drijven, extreme pijnen veroorzaakt.

Burgerlijke partijen hebben hieraan hun strafbare medewerking verleend en hierdoor hun dochter onnoemelijk leed bezorgd. Zij kunnen zich niet verschuilen achter hun eigen onwetendheid of het moreel gezag van Othmane G..

De vordering van burgerlijke partijen wordt afgewezen als ongegrond.

VII. Vervallen verklaring borg

Othmane G. betaalde een borgsom van 6.500 euro.

Het openbaar ministerie vordert de vervallenverklaring van deze borg ten voordele van de Staat op grond van artikel 35 van de wet van 20 juli 1997 betreffende de voorlopige hechtenis.

De borgsom wordt toegewezen aan de Staat, zodra gebleken is dat de verdachte zonder wettige reden van verschoning niet is verschenen bij enige proceshandeling.

In samenspraak met het openbaar ministerie en alle advocaten inzake, waaronder de raadsman van Othmane G., werd ter zitting van 4 september 2014 afgesproken dat de zaak zou behandeld worden tijdens de zittingen van 3 en 4 december 2014.

Ter zitting van 3 december 2014 was Othmane G. bij het begin van de zitting samen met zijn advocaat aanwezig. Hij koos er toen bewust voor om verstek te laten gaan. De beweegredenen hiertoe zijn irrelevant voor de beoordeling van het verzoek tot vervallenverklaring van de borg. Dat het verstek nadien gezuiverd werd, is evenmin relevant voor de beoordeling.

Othmane G. en zijn advocaat waren afwezig tijdens de pleidooien van een aantal raadsliden van burgerlijke partijen.

De borgsom van 6.500 euro wordt toegewezen aan de Staat overeenkomstig artikel 35, nu beklagde zonder wettige reden van verschoning afwezig was ter zitting van 3 december 2014 tijdens de pleidooien voor een aantal burgerlijke partijen (het Interfederaal Centrum, de vzw ç. en Warda A.).

OM DEZE REDENEN,

DE RECHTBANK,

Gelet op de artikelen 162, 162bis, 185, 194, 195, 282 van het Wetboek van Strafvordering,

artikelen 1, 2, 3, 7 van het Strafwetboek,
artikelen 11,12, 14,31,32, 34,35, 36, 37 en 41 der wet van 15 juni 1935, gewijzigd door de wet van 3 mei 2003;
de verordeningen van de Raad van de ministers nr. 974/98 dd. 3/5/1998 en nr. 1103/97 dd. 17/6/1997 en de wetten van 26/06/2000 en 30/06/2000 betreffende de invoering van de euro,
artikelen 28,29 der wet van 1 augustus 1985,
artikelen 21,22, 23 van de wet van 17/4/1878,
artikel 35§4 wet van 20/7/1990,
artikelen 3 en 4 der wet van 17 april 1878,
artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek,
artikelen 44 en 45 van het Strafwetboek,
en bij toepassing van de artikelen 25, 50, 66, 79, 80, 417bis.1°, 417ter, 2°lid, 1 °b) van het Strafwetboek.

Rechtdoende op tegenspraak

Herstelt de materiële vergissingen zoals hierboven vermeld.

Herkwalificeert het feit zoals voorzien in de dagvaarding als volgt:

'Te Antwerpen, in de nacht van 9 oktober 2009 op 10 oktober 2009,

Layla A., geboren te Antwerpen op (...), te hebben gefolterd, de feiten gepleegd op een persoon van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van haar precaire toestand duidelijk was of de dader bekend was '

VEROORDEELT :

Eerste beklaagde voor het hem ten laste gelegde feit - zoals geherkwalificeerd - tot een gevangenisstraf van TIEN JAAR.

Tweede beklaagde voor het hem ten laste gelegde feit - zoals geherkwalificeerd - tot een gevangenisstraf van VIJF JAAR.

Aangezien deze veroordeelde vroeger geen enkele veroordeling tot een criminele straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden of tot een gelijkwaardige straf die in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99bis van het Strafwetboek, heeft opgelopen;
dat in die omstandigheden een genademaatregel van aard is om de verbetering van deze veroordeelde te doen verhopen;

Beveelt dat bij toepassing en binnen de perken van artikelen 1 en 8 der wet van 29 juni 1964, de tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf uitgesproken ten laste van veroordeelde, wordt uitgesteld voor een termijn van vijf jaar vanaf heden, uitgezonderd de reeds door hem ondergane voorhechtenis.

Derde beklaagde voor het haar ten laste gelegde feit - zoals geherkwalificeerd - tot een gevangenisstraf van VIJF JAAR.

Aangezien deze veroordeelde vroeger geen enkele veroordeling tot een criminele straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden of tot een gelijkwaardige straf die in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99bis van het Strafwetboek, heeft opgelopen;
dat in die omstandigheden een genademaatregel van aard is om de verbetering van deze veroordeelde te doen verhoppen;

Beveelt dat bij toepassing en binnen de perken van artikelen 1 en 8 der wet van 29 juni 1964, de tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf uitgesproken ten laste van veroordeelde, wordt uitgesteld voor een termijn van vijf jaar vanaf heden, uitgezonderd de reeds door haar ondergane voorhechtenis.

Derde beklaagde voor het haar ten laste gelegde feit – zoals geherkwalificeerd - tot een gevangenisstraf van vijf jaar

Aangezien deze veroordeelde vroeger geen enkele veroordeling tot een criminele straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden of tot een gelijkwaardige straf die in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99bis van het strafwetboek, heeft opgelopen;
Dat in die omstandigheden een genademaatregel van aard is om de verbetering van deze veroordeelde te doen verhoppen.

Beveelt dat bij toepassing en binnen de perken van artikelen 1 en 8 der wet van 29 juni 1964, de tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf uitgesproken ten laste van veroordeelde, wordt uitgesteld voor een termijn van vijf jaar vanaf heden, uitgezonderd de reeds door haar ondergane voorhechtenis.

Verplicht eerste, tweede en derde veroordeelde, als bijdrage voor de financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, tot het betalen van een bijdrage van ieder 25 EUR, bij toepassing van artikel 1 van de wet van 5 maart 1952, gewijzigd door de wet van 26 juni 2000 en de wet van 28 december 2011, vermeerderd met 50 décimes, en gebracht op elk 150 EUR.

Verplicht eerste, tweede en derde veroordeelde solidair tot betaling van de kosten van het geding belopende 49052,61 EUR en, bij toepassing van artikel 91 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1950 tot een vergoeding van ieder 51,20 EUR.

Verklaart vervallen ten voordele van de Staat, de voor eerste beklaagde gestorte borgsom van 6.500 euro in de deposito- en consignatiekas;

Rechtdoende over de vordering van de burgerlijke partij:

1. A. Warda :

Verklaart de eis ontvankelijk en in de hiernavolgende mate gegrond;

Veroordeelt eerste en derde beklaagde solidair om aan deze burgerlijke partij te betalen, als schadevergoeding, de som van DRIEDUIZEND (3000,00) euro te vermeerderen met de vergoedende intresten aan de wettelijke intrestvoet vanaf 10 oktober 2009 tot op heden, en vanaf heden met de gerechtelijke intresten en de kosten.

Veroordeelt eerste en derde beklagde solidair om aan deze burgerlijke partij te betalen, als rechtsplegingsvergoeding de som van ZEVENHONDERD VIJFTIEN (715,00) euro.

Wijst het meer- en anders gevorderde af.

Rechtdoende over de vordering van de burgerlijke partij:

2. A. Ekram :

Verklaart de eis ontvankelijk en in de hiernavolgende mate gegrond;

Veroordeelt eerste, tweede en derde beklagde solidair om aan deze burgerlijke partij te betalen, als schadevergoeding, de som van DRIEDUIZEND TWEEHONDERD EENENZEVENTIG (3271,-) euro en DRIEËNDERTIG (33) cent te vermeerderen met de vergoedende intresten aan de wettelijke intrestvoet op :
271,33 euro vanaf 31 mei 2014 tot op heden;
- 3 000,00 euro vanaf 10 oktober 2009 tot op heden;
en vanaf heden met de gerechtelijke intresten en de kosten.

Veroordeelt eerste en derde beklagde solidair om aan deze burgerlijke partij te betalen, als rechtsplegingsvergoeding de som van ZEVENHONDERD VIJFTIEN (715,00) euro.

Wijst het meer- en anders gevorderde af.

Rechtdoende over de vordering van de burgerlijke partij:

3. VZW Ç.:

Verklaart de eis onontvankelijk en verwijst de burgerlijke partij tot de kosten van haar aanstelling.

Rechtdoende over de vordering van de burgerlijke partij:

4. Het INTERFEDERAAL CENTRUM VOOR GELIJKE KANSEN EN BESTRIJDING VAN DISCRIMINATIE EN RACISME:

Wijst de vordering af als ongegrond en verwijst de burgerlijke partij tot de kosten van haar aanstelling.

Rechtdoende over de vordering van de burgerlijke partijen:

5. A. Hamid en 6. E. A. Aicha :

Wijst de vordering af als ongegrond en verwijst de burgerlijke partijen tot de kosten van hun aanstelling.

oOOo

Alles wat voorafgaat is, overeenkomstig de bepalingen der wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, in de Nederlandse taal geschied.

Aldus gewezen door de hiernavermelde rechters die de zaak behandeld hebben en aan de beraadslaging hebben deelgenomen, en uitgesproken in openbare terechtzitting door de Voorzitter op zes maart tweeduizend vijftien in aanwezigheid van het Openbaar Ministerie en de griffier.

I. D. R.,	ondervoorzitter, voorzitter van de kamer, rechter,
F. V.,	rechter,
K. E.	rechter,
B. D. S.	gedelegeerd substituut-procureur-generaal,
J. S.,	griffier.

BESLISSING

wat betreft de onmiddellijke aanhouding

Bij uitspraak op tegenspraak gewezen op 6 maart 2015, heeft de Rechtbank van Eerste Aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, AC8 kamer, rechtdoende in correctionele zaken,

de genaamde :

G. Othmane Zonder gekend beroep
Geboren te Casablanca (Marokko), op (...)
Wonende te 2140 Antwerpen, (...)
Marokkaan
VRIJ MITS BORG

veroordeeld uit hoofde van : het hem ten laste gelegde feit - zoals geherkwalificeerd –

mededaderschap : foltering, de feiten gepleegd op een persoon van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van haar preciaire toestand duidelijk was of de dader bekend was.

tot: een gevangenisstraf van TIEN JAAR

oOOo

Het Openbaar Ministerie wordt gehoord in zijn vordering.

Gehoord de veroordeelde in zijn middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester A. Lahlali, advocaat bij de balie te Gent, kantoorhoudende te 9000 Gent, (...);

Gelet op de aard der gepleegde feiten, de opgelegde strafmaat en de ingesteldheid van veroordeelde, is het te vrezen dat hij zich aan de uitvoering van de straf zou pogen te onttrekken.

Gelet op artikel 33 van de wet van 20 juli 1990.

GELAST DE ONMIDDELLIJKE AANHOUDING VAN DE VEROORDEELDE G. Othmane.

0000

Alles wat voorafgaat is, overeenkomstig de bepalingen der wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, in de Nederlandse taal geschied.

Aldus beslist en uitgesproken in openbare terechtzitting der AC8 kamer op zes maart tweeduizend vijftien .

AANWEZIG:

I. D. R., ondervoorzitter, voorzitter van de kamer, rechter
F. V., rechter
K. E., rechter
B. D. S.; gedelegeerd substituut-procureur-generaal,
J. S., griffier